

OSNOVNA ŠOLA ORMOŽ

MLADI IN TURIZEM V ORMOŽU

Turizem

Raziskovalna naloga

avtorici:

Urška Pleger

Melani Klajderič

Mentorica: Nataša Kolar

Prlek je priša

Prišel je človek na hribček.
Kot bradavica na prsni device
je vsrkaval sonce nad seboj.
Rodovitno zemljo je čutil pod
seboj. Po kruhu in vinu je dišal rahel
vetrič, ki se je lovil okoli visokih topolov in
skrivenčenih, a rodovitnih jablan. Temno skrivnostni
gozdovi so ponujali les in bistre izvire v svojih globelih.
Stal je tam gori in čudna božja omama ga je prevzela.
Dlani so ga zsrbele, da bi posekal drevesa in jih zložil v trdno kočo.
Priprl je veke in na južnih pobočjih so se mu zarisale cele vrste
rodovitnih vzpenjalk, ovešenih z rumenimi grozdi. Iz zemlje mu je pod
noge zapuhtel nemir. Popoldanska
soparica je migotala in ga opijala, kot bi hotela zabrisati ves ta raj okoli
njega. Ostal je trezen in razsoden: »Tu ostanem, tu mi ne more nikoli
ničesar manjkati! Prlé pa si postavim še dom, saj ni mogoče, da takih
nebes na zemlji ne bi hoteli imeti še drugi, ki pridejo za menoj!«
Ostal je na prleškem hribčku. Z znojem je napojil zemljo in vrnila mu
je z vinom. S plugom je zaokrožil brazde po razpotegnjenih pobočjih
in zvile so se mu v neskončno cimplet potice. S sekiro je razklal drevo
in odprla se mu je prikupna hišica. Hotel je poljubiti sonce in večni žar
mu je položilo v oči. Bogu se je zahvalil in
nagradil ga je z veselo naravo
in gostoljubnostjo.
Sedmi dan se je zaobljubil samemu sebi,
da bo vsakega prišleka sprejel kot brata.
Ker je za oba dovolj
vina in potice.
Ker je za vse dovolj
prleškega sonca.

Franc Milošič¹

---

¹ Ormož, sonce Prlekije, 2012

ZAHVALA

Za pomoč pri raziskovalni nalogi bi se radi posebej zahvalili najini mentorici Nataši Kolar, prof. geografije in zgodovine, ki naju je zmeraj spodbujala in vodila na poti raziskovanja in dela, da je nastajalo, nastajalo ... Nudila nama je pomoč pri pisanju in oblikovanju ter naju vodila skozi raziskovalni proces. Zahvaljujemo se učiteljici Slavici Šajnović, predmetni učiteljici slovenščine, ki je nalogo lektorirala. Zahvaljujemo se učiteljici Mariji Cvetko, predmetni učiteljici angleščine in nemščine, ki je lektorirala prevod povzetka v angleščino. Iskrena hvala gre tudi intervjuvanki gospe Mojci Gorjak, vodji TIC-a Ormož. Zahvaljujemo se vsem anketirancem, ki so nama pomagali pri ugotovitvah, še posebej pa učencem 9. a in 9. b razreda OŠ Ormož, ki so nama pomagali tudi s fokusno skupino. Zahvala tudi učiteljici Ireni Kandrič in gospodu Stanku Ivanušu za njune dragocene nasvete pri raziskovanju.

Hvala tudi vsem ostalim, ki so na kakršen koli način pomagali pri raziskovalni nalogi.

POVZETEK

Turizem in poznavanje svojega rojstnega kraja je nekaj, kar nam bo zelo koristilo, saj, če ne poznaš svojega kraja, potem tudi drugih ni treba. Ker smo opazili, da se mladi zelo malo zanimajo za turizem na splošno, smo se vprašali: "Koliko pa naši sošolci oziroma vrstniki poznajo Ormož in njegovo okolje?"

V raziskovalni nalogi smo s pomočjo literature in drugih virov informacij sestavili anketni vprašalnik, organizirali smo fokusno skupino, naredili intervju z vodjo TIC-a Ormož. Vse to smo raziskovali z namenom, da bi ugotovili, ali se mladi v starosti od 15 do 19 let zanimajo za turistične znamenitosti Ormoža in da bi v njih spodbudili zanimanje za turizem domačega kraja.

Ugotovili smo, da se raziskana populacija v Ormožu zanima za športne dogodke, koncerte, zabave in kino večere. Kulturno zgodovinske znamenitosti obiskujejo s šolo, naravne s šolo in z družino, zelo malo pa sami. Pozitivno je, da je med mladimi od 15 do 19 let večina prepričanih, da v Ormožu obstajajo možnosti za razvoj turizma in z njim povezane dejavnosti. Možnosti za razvoj turizma vidijo v doživljajskem turizmu in izpostavljanju kulturne dediščine. Poleg tega je velik turistični potencial v kolesarjenju, pohodništvu.

Eden izmed naših ciljev je bil tudi, da vse znamenitosti Ormoža mladi tudi vidijo oziroma doživijo, zato smo se odločili, da bomo po Ormožu oblikovali kratko učno pot, ki bo dostopna vsem in jo bo možno prehoditi v kratkem času, tako da bodo otroci v šolski uri ali dveh spoznali bogastvo Ormoža. Našo učno pot bo TIC Ormož vključil v turistično ponudbo in tako spodbujal mlade k raziskovanju zgodovine svojega kraja, njegovih turističnih in naravnih znamenitosti in tudi k raziskovanju kulturne dediščine Ormoža, saj je Ormož prelepo mesto, ki bi ga morali ceniti bolj, kot ga cenimo zdaj.

SUMMARY

Tourism and knowing your birth town is something that will have beneficial influence on us because if you don't know your town you don't need to know any other. As we noticed that youngsters aren't as interested in tourism as much as they could be we asked ourselves "How much do our schoolmates or peers even know Ormož and its surroundings?".

With the help of literature and other sources of information we put together a survey, we organised a focus group and did an interview with the head manager of TIC Ormož. We researched it so that we could figure out if teenagers from the age of 15-19 are interested in the sights of Ormož and so we could encourage the interest for the tourism of their home town.

We found out that the teenagers in Ormož are interested in sports events, concerts, parties and movie nights. They visit cultural-historical sights with school, natural sights with school and families, but they don't visit them alone very often. The positive thing is that teenagers from 15 to 19 years old think that there is a possibility for tourism and activities that are connected to it to develop in Ormož. They see the chances for it to develop in descriptive tourism and to put more attention to cultural heritage. Next to that there is a big potential in biking and hiking.

One of our goals was also to be seen or experienced all of the sights by the teenagers so we decided that we will form a short educational path that will be reachable for everybody and will be walk able in a short time so that teenagers will be able to walk through it in or two school period and they will see the resources of Ormož. Our educational path will be included in the offer of TIC Ormož so it will encourage teenagers to research the history of their home town, it's tourist and natural sights and cultural heritage of Ormož, because it is a beautiful town that we should cherish more than we do.

Kazalo

1	UVOD	8
2	ORMOŽ	9
2.1	ZGODOVINSKI in KULTURNI SPOMENIKI ORMOŽA	9
2.1.1	Ormoški grad	9
2.1.2	Pokrajinski muzej Ptuj Ormož	10
2.1.3	Cerkev Sv. Jakoba	10
2.1.4	Vinska klet Ormož	10
2.1.5	Kerenčičev trg	11
2.1.6	Majeričevo kopališče	11
2.1.7	Prijazna kolesarska pot	11
2.1.8	Vinska kolesarska pot	12
2.1.9	Dravska kolesarska pot	12
2.2	ZNAMENITI ORMOŽANI	12
2.2.1	dr. Otmar Majerič	13
2.2.2	Jože Kerenčič	13
2.2.3	Stanko Vraz	14
2.2.4	Franc Ksaver Meško	14
2.2.5	Ivan Jožef Tomažič	15
2.2.6	Božidar Borko	15
2.2.7	Ruda Jurčec	15
2.2.8	Erna Meško	16
2.2.9	Marko Bezjak	17
2.3	OBIČAJI, PRAZNIKI, PRIREDITVE	17
2.3.1	Martinovanje	17
2.3.2	Ormoški fašenk	17
2.4	NARAVNE ZNAMENITOSTI	17
2.4.1	Ormoške lagune	17
2.4.2	Ormoško jezero	18
2.4.3	Ormoški park	18
3	HIPOTEZE IN METODE DE LA	19
3.1	HIPOTEZE	19
3.2	METODE DE LA	19
3.2.1	Preučevanje literature	19
3.2.2	Obisk TIC-a Ormož in intervju	19
3.2.3	Anketa	21
3.2.4	Fokusna skupina	22
3.2.5	DELO NA TERENU	22
4	REZULTATI	23

4.1	FOKUSNA SKUPINA UČENCEV 9. a in 9. b OŠ ORMOŽ	23
4.2	REZULTATI ANKETNEGA VPRAŠALNIKA	24
4.3	ORMOŠKA ŠOLSKA TURISTIČNA POT	30
5	DISKUSIJA	33
6	ZAKLJUČEK	34
7	LITERATURA	36

KAZALO GRAFIKONOV

Grafikon 1: Anketirani po šoli.....	24
Grafikon 2: S kom si obiskal/-a znamenitosti?.....	26
Grafikon 3: Kaj bi ti postavil/-a v glinokopu?.....	27
Grafikon 4: Ali meniš, da je Ormož turistično razvito mesto?.....	28

KAZALO TABEL

Tabela 1: Anketirani po šoli in spolu.	24
Tabela 2: Katere kulturne znamenitosti Občine Ormož si že obiskal/-a?	24
Tabela 3: Katere naravne znamenitosti si že obiskal-a?.....	26
Tabela 4: S kom si obiskal/-a znamenitosti?	26
Tabela 5: Katerih dogodkov se udeležuješ? (možnih je več odgovorov)	27
Tabela 6: Ali meniš, da v Ormožu obstajajo možnosti za razvoj turizma?	28
Tabela 7: Kje vidiš največ možnosti za razvoj turizma?	29
Tabela 8: Ali si zadovoljen z dosedanjo ponudbo za mlade, ki jo ponuja mesto Ormož?	29

KAZALO FOTOGRAFIJ

Fotografija 1: Šola na Hardeku (foto R. Bobnarič)	31
Fotografija 2: Spominski park pred Ormoškimi gradom (foto: M. Klajderič)	31
Fotografija 3: Kerenčičev trg s kipom Jožeta Kerenčiča (foto: M. Klajderič)	32
Fotografija 4: Ormoški park (foto: M. Klajderič).....	32
Fotografija 5: Vodni bivoli v Ormoških lagunah (foto M. Klajderič).....	32
Fotografija 6: Ormoške lagune (foto: M. Klajderič)	32

1 UVOD

Turizem je zelo pomembna gospodarska dejavnost, ki v Sloveniji pridobiva na pomenu. Mladi danes zelo radi potujemo, zanima nas, kako živijo v drugih državah, s čim se ukvarjajo, kako se zabavajo. Običajno se navdušujemo nad tujino, na domovino pa nekako pozabimo. Pri pouku smo si ogledali film Ormož leta 1935. Iz filma sva izvedeli, da je bil najin domači Ormož nekoč pomembno zdraviliško mesto. "Kako prosim, gospa učiteljica? Ormož, zdraviliško mesto? In še to pomembno? Danes o zdravilišču ni več nič slišati." Zato smo se odločili, da podrobneje raziščemo, katere geografske in zgodovinske danosti imamo v Ormožu in ali jih naši vrstniki oz. mladi do 26 let poznajo. Na podlagi ankete smo ugotovili, da mnogi geografskih in zgodovinskih danosti za razvoj turizma v mestu Ormož ne poznajo. V želji mladim do 26 let približati znamenitosti mesta Ormož smo izdelali šolsko učno pot po najinem mestu. Šolsko učno pot bo TIC Ormož vključil v svojo turistično ponudbo. S tem poskušamo s skupnimi močmi mesto Ormož v vsej njegovi lepoti približati šolskim skupinam.

2 ORMOŽ

Razpotegnjeno, gručasto, v starem jedru strnjeno pozidano obmejno mesto, leži na visoki terasi na levem bregu reke Drave pod obronki Slovenskih goric, ki se tu reki najbolj približajo. Večina naselja je ob cesti Ptuj - Čakovec, od katere se tu odcepijo ceste proti Ljutomeru, Svetemu Tomažu in Varaždinu. Ob slednji je pred mostom čez Dravo mednarodni mejni prehod Ormož. K mestu spadajo zaselki Zverinjak in Amerika na vzhodu ter Lenta na zahodu. Na območju starega mestnega jedra so našli ostanke večje halštatske naselbine, kasneje naselbine Keltov in Rimljanov ob cesti Poetovio - Savaria. Srednjeveški Ormož je nastal v obdobju madžarske zasedbe. Prvič se omenja že leta 1273 s prvotnim imenom Holermous, iz katere se je razvil ogrski Ormosd in slovenski Ormož. Leta 1279 se prvič omenja grad Fridau. Leta 1331 je Ormož dobil mestne pravice. Od konca 15. stoletja je bil pomemben branik med Madžari in Turki. Leta 1704 so ga požgali madžarski Kruci. Najpomembnejša arhitekturna spomenika sta župnijska cerkev Svetega Jakoba, ki se prvič omenja leta 1271, in danes baročno - klasicistični grad iz 13. stoletja s spomeniško zavarovanim gozdnim parkom. Poleg njiju je zanimiv razširjeni Mestni trg z obnovljenimi meščanskimi hišami. Mesto je pomembno cestno in železniško križišče ter upravno in gospodarsko središče še vedno prevladujoče kmečke okolice. Je edino večje zaposlitveno središče v občini. Prva industrijska obrata sta bila Opekarna Ormož in Lesni obrat Žaga. Sledili sta Tovarna plastičnih mas in optičnih izdelkov Optiplast ter leta 1979 zgrajena Tovarna sladkorja. Tu delujejo številna društva, imamo pa tudi krajevno muzejsko zbirko.²

2.1 ZGODOVINSKI in KULTURNI SPOMENIKI ORMOŽA

V želji postaviti učno pot po mestu Ormož smo se odločili, da predstavimo zgodovinske in kulturne spomenike iz mesta Ormož. Poleg teh je v Občini Ormož še veliko zgodovinskih in kulturnih spomenikov, ki so vsekakor vredni ogleda, npr. Grad Velika Nedelja z etnološko zbirko, Gasilski muzej v Miklavžu pri Ormožu, Jeruzalem...

2.1.1 Ormoški grad

Mestno naselje Ormož se razprostira na južni meji gričevja, na visoki terasi nad levim bregom reke Drave, po kateri vodi meja s Hrvaško. Kraj je križišče prometnic med Mursko Soboto, Ptujem ter Varaždinom in Čakovcem. Ormož je tudi središče agrarnega, predvsem vinogradniškega dela Ormoških goric. V visoko dravsko teraso je vgrajena velika vinska klet. Pri naselju se izteče v strugo Drave široki kanal HE Formin, Drava pa takoj preide v Ormoško jezero. V pisnih virih se naselje prvič omenja leta 1273 kot Holermous. Zaradi strateškega pomena je kraj dobil trške pravice že leta 1293, leta 1331 pa mestne pravice. Ormoški grad so pričeli graditi okoli leta 1278, ko je Rudolf Habsburški dovolil Frideriku Ptujskemu, da si tukaj postavi grad. Najprej je bil zgrajen južni trakt kot trinadstropna utrjena hiša, kmalu ji je bilo dodano obzidano dvorišče. Na severozahodnem vogalu so grad zavarovali z obrambnim stolpom, v njem so uredili še danes ohranjeno grajsko kapelo. Po izumrtju Ptujskih gospodov v 15. stoletju je bil Ormoški grad v lasti številnih plemiških družin, sedaj pa grajski prostori služijo za reprezentančne potrebe Občine Ormož ter potrebe muzeja, knjižnice, TIC-a in radia. Po letu 1910, ko je grad prešel v last družine Wurmbrand-Stuppach, so okoli grajskega objekta uredili obsežen angleški park ter ga zasadili tudi z nekaj primerki eksotičnih dreves, kot so tulipanovec, ginko in maklura. Ormoški park po svoji pestrosti in zasnovi sodi med najlepše parke v Sloveniji in je eden redkih tako lepo ohranjenih parkov v Sloveniji. Na vzhodnem delu parka so na pričetku 20. stoletja naredili kapelo z grobnico zadnjih grajskih lastnikov. Pred Ormoškim gradom se

² Krajevni leksikon Slovenije, str. 275.

nahaja spominska aleja pomembnih mož Ormoža in bližnje okolice. Sedanjemu Ormožu na pomembni prometni legi dajejo vrednost kulturna dediščina in naravne danosti, prenova mesta pa je ohranila njegovo staro mestno podobo.³

2.1.2 Pokrajinski muzej Ptuj Ormož

V Pokrajinskem muzeju Ptuj Ormož odkrivajo etnografsko dediščino Ormoža in okolice, izpostavljajo lokalno zgodovino in osebnosti lokalnega okolja. V Pokrajinskem muzeju Ptuj Ormož si je moč ogledati bogato arheološko zbirko, stalno zbirke Srednjeveška plastika Ormoškega območja in številne druge.

2.1.3 Cerkev Sv. Jakoba

Ormoška župnija je bila do leta 1545 podružnica pražupnije v Veliki Nedelji, potem pa se je osamosvojila. Takrat so vodstvo župnije prevzeli redovniki križniškega reda, ki jo s pomočjo škofijskih duhovnikov vodijo še danes. Leta 1899 je bila v ormoški župniji ustanovljena redovna bolnišnica, kjer so delovale sestre križniškega reda, ki so v tem času prišle v naše kraje. K ormoški župniji spada tudi podružnična cerkev sv. Janeza Krstnika na Humu.⁴

Na vzhodnem robu Mestnega trga stoji župnijska cerkev sv. Jakoba. Najstarejši del stavbe predstavlja današnja pravokotna ladja, ki pa jo je mogoče časovno opredeliti le zelo okvirno v prvo polovico ali sredino 14. stoletja. Okoli leta 1400 ali v prvih letih 15. stoletja so ladji prizidali današnji prezbiterij. Takrat so na severni strani zgradili še zakristijo z znanim reliefom v luneti portala. Severna kapela je bila cerkvi verjetno prizidana v sedemdesetih ali osemdesetih letih 14. stoletja, še pred koncem 14. stoletja pa je bila zaključena s poligonalnim sklepom in obokana. Ladja je imela najprej raven strop, po mestnem požaru leta 1647 pa so jo baročno banjasto obokali, predelave v 19. stoletju pa niso bistveno spremenile cerkvene podobe. Najstarejša poslikava v cerkvi je nastala nekje po sredini 14. stoletja, okoli leta 1630 je nastala ekspresivna kompozicija Zadnje sodbe na slavoločni steni, glavni okras ladje pa predstavlja slikarija na severni steni ladje, kjer je v štirih vrstah naslikanih 48 prizorov iz Stare in Nove zaveze. V cerkvi je ogleda vreden še krstilnik iz 16. stol., del nekdanje opreme ormoškega frančiškanskega samostana, ki ga je konec 15. stol. ustanovil Jakob Szekely. Nasproti vhoda v cerkev stoji pozno-baročno Marijino znamenje.⁵

2.1.4 Vinska klet Ormož

Klet v Ormožu je bila zgrajena leta 1967 po načrtih domačina, prof. Mirana Veseliča, gonilna sila pri izgradnji kleti pa je bil Martin Puklavec. Pred tem so grozdje stiskali in hranili v zidanicah v okoliških vinogradih. Družina Puklavec je klet prevzela leta 2009 in jo popolnoma tehnološko renovirala z najsodobnejšo opremo, kot je sistem za polnjenje steklenic brez kisika in z najsodobnejšimi stiskalnicami, ki omogočajo predelavo grozdja skoraj popolnoma brez kisika. Vina hranijo pod optimalnimi pogoji, za kar skrbi tudi 24-urni monitoring. Ob obisku kleti boste v družbi strokovnjakov doživeli popotovanje od grozdja do kozarca vina. Poleg prevzemnega mesta, prešne hale, starih tankov

³ Vodnik po kulturni in naravni dediščini Občine Ormož (v nadaljevanju Vodnik), str. 24.

⁴ Prav tam, str. 22.

⁵ Prav tam, str. 23.

in sodov ter peninske dvorane pa lahko v kleti vidite tudi največji arhiv vin, kjer hranijo okrog 254.000 steklenic najboljšega vina. Na koncu sledi tisto najboljše - pokušina vin v vinoteki.⁶

2.1.5 Kerenčičev trg

Kerenčičev trg, ki je urejen po zamislih arhitekta Dušana Moškona, krasi od leta 1976 figuralen spomenik predvojnega politika in literata Jožeta Kerenčiča, izdelek akademskega kiparja Viktorja Gojkoviča. Trg kot poslovno središče mesta obstopajo imenitnejše hiše, ki so v dobršni meri izložbeno pokvarjene. Najimenitnejša med njimi je tista na številki 1. Gre za sedemnosno nadstropno klasicistično stavbo s tremi portali, ki sta jo leta 1833 dala zgraditi trgovca Janez in Ana Kautzhammer, kot pravi napis nad glavnim portalom. Sosednja hiša na št. 2 je sicer brez originalne fasade, a je pomembna, ker sta v njej ob koncu 18. stoletja ustvarjala slikar Mihael Klajnčnik in po letu 1793 kipar Matija Gallo. Enako velja za stavbo prvotne Okrajne posojilnice na številki 3, ki je ostala brez svoje pilastrske fasadne členitve iz leta 1904. Stavba na številki 4 s tipično klasicistično dafaso, zaključeno s trikotnim čelom, je iz drugega četrletja 19. stoletja. Bila je v lasti raznih meščanskih družin, med letoma 1936 in 1969 pa obnovljene Okrajne posojilnice. Vzhodno stranico trga zapirata dve sodobni poslovni stavbi, ki ju povezuje nadcestni most kot vizualni nadomestek za nekdanja stolpasta Tržna mestna vrata, onkraj katerih se je tranzitna cesta obrnila proti severu, nudila pa tudi glavni vstop v grajski kompleks.⁷

2.1.6 Majeričevo kopališče

Leta 1927 je dr. Otmar Majerič v Ormožu ustanovil sanatorij za zdravljenje zlasti revmatičnih bolnikov. Uporabil je "Zeileisovo metodo", ki je temeljila na visokofrekvenčnem elektromagnetnem polju. Za sanatorij je kupil v Ormožu pritlično hišo čevljarja Jurija Čurina (št. 56), nekdanj last zdravnika dr. Žižka, in jo nadzidal za eno nadstropje. Prizidal ji je še eno hišo (št. 61). V nadstropju so bili stanovanjski prostori, v pritličju pa elektroterapija. Hišo svojega očeta čevljarja Majeriča, ki je stala nasproti (št. 58), je preuredil v gostilniške prostore, v kavarno in bar in v vse tri hiše napeljal vodovod, ki ga takrat v Ormožu še ni bilo. Ob Dravi je zgradil kopališče z bazenom in s tuši. Za težje bolnike, ki so morali že po nekaj dneh sevanja zdravljenje prekiniti in ga nadaljevati čez teden dni, pa je dr. Majerič uredil v Preddvoru pri Kranju okrevališče s 40 sobami. Zadaž za hišo št. 61, ob cesti proti Dravi, je začel dr. Majerič graditi veliko dvonadstropno stavbo s sobami za svoje goste, vendar je zaradi vojne ni dokončal. Pacienti, ki so obiskovali njegov sanatorij, so prihajali iz cele kraljevine, zlasti iz Skopja, Beograda, Zagreba in tudi iz tujine. Prihajali so z vlakom, kjer jih je na postaji pričakal šofer in jih z avtom odpeljal v penzion, kjer so prenočevali. Leta 1942 so Nemci dr. Majeriča izgnali. Za kopališče pa ni nihče več skrbel in je počasi propadlo.⁸

2.1.7 Prijazna kolesarska pot

Krožna kolesarska pot, imenovana „Prijazna“, je speljana vzhodno od Ormoža v skupni dolžini 38 kilometrov. Itinerar Prijazne kolesarske poti: Ormož – Hum – Šalovci – Grabe – Središče ob Dravi –

⁶ <https://visitjeruzalem.com/sl/ogledi-degustacije-0/vinska-klet> (11. 1. 2019).

⁷ Vodnik, str. 15-16.

⁸ Nemanič, Ivan: Utrinki iz zgodovine mesta Ormoža ob dokumentarnem filmu iz leta 1935. Ormož skozi stoletja IV (ur. Peter Pavel Klasinc). Ormož: Skupščina občine, 1993, str. 281-294.

Godeninci – Vodranci – Vitan – Lačaves – Kog – Stara Gora – Ilovci – Miklavž pri Ormožu – Pavlovci – Hardek – Ormož.⁹

2.1.8 Vinska kolesarska pot

Krožna kolesarska pot, imenovana „Vinska“, je speljana po gričevnatem vinorodnem območju severno od Ormoža v skupni dolžini 41 kilometrov. Itinerar Vinske kolesarske poti: Ormož – Mihovci – Velika Nedelja – Trgovišče – Sodinci – Vičanci – Sejanci – Bratonečice – Savci – Sv. Tomaž – Koračice – Stara cesta – Žerovinci – Radomerščak – Plešivica – Jeruzalem – Mali Brebrovnik – Vinski Vrh – Pavlovci – Hardek – Ormož¹⁰

2.1.9 Dravska kolesarska pot

Dravska kolesarska pot je projekt (med)državnega pomena, katerega realizacija se postopoma izvaja na državnem nivoju. Kolesarska pot ob reki Dravi poteka skozi 4 države (Italija, Avstrija, Slovenija, Hrvaška) in je v celoti dolga približno 710 km. Pot se začne v neposredni bližini izvira reke Drave na toblaškem polju (Toblach) v Italiji. Nato se nadaljuje po avstrijski Koroški (Kärnten), Sloveniji in na koncu Hrvaški (kjer pot še ni v celoti urejena in označena). Prvih 70 kilometrov kolesarske poti od izvira Drave je zelo zanimivih, saj se večino časa peljemo po klancu navzdol. Zelo velik odsek kolesarske poti teče po avstrijski Koroški ter pri Viču vstopi v Slovenijo in svojo pot po Sloveniji nadaljuje od Dravograda preko Radelj ob Dravi, Maribora in Ptuja vse do Ormoža in Središča ob Dravi, kjer po svojih 145 km vstopi na Hrvaško. Reka in kolesarska pot svojo pot nadaljujeta v smeri Varaždina, kjer se po 63 km pri kraju Legrad reka Mura (prav tako poznana zaradi kolesarske poti – Murska kolesarska pot) izliva v reko Dravo, ta pa se nato v bližini Osijeka izliva v reko Donavo. Del njene trase poteka po občini Ormož, in sicer od meje z občino Gorišnica do meje z občino Središče ob Dravi v skupni dolžini 14,8 km. Občina Ormož si prizadeva, da bi vzdolž te mednarodne kolesarske poti uredila čim več možnosti, da bi se kolesarski popotniki ustavili, postavlja ustrezne informativne table, da bi turiste zvalila v samo mestno središče in na druge privlačne točke v občini, ter podpira vzdrževanje infrastrukture.¹¹

2.2 ZNAMENITI ORMOŽANI

Turistično učno pot bomo začeli pred Ormoškim gradom. Pred gradom je spominska aleja pomembnih mož Ormoža in okolice. Doprnsne kipe so postavili red gradom je spominska aleja pomembnih mož Ormoža in okolice. Spomeniki so posvečeni pisatelju in publicistu Božidarju Borku, pisatelju in publicistu Rudu Jurčecu, pesniku Stanku Vrazu, teologu in mladinskemu pisatelju Francu Ksaverju Mešku, škofu Ivanu Jožefu Tomažiču, teologu in pisatelju Stanku Cajnkarju, psihologu, filozofu in antropologu dr. Antonu Trstenjaku, arhitektu Dušanu Moškoni in Božidarju Raiču ki jih je po letu 1975 postopoma ustvarjal kipar Viktor Gojkovič. Leta 2018 so v alejo postavili tudi doprnski kip ljudske pisateljice Erne Meško. V bližini je tudi Spomenik sprave, kiparja Mirsada Begića iz leta

⁹ <https://www.ormoz.si/files/other/news/98/151141Zasnova%20kolesarske%20mre%C5%BEE%20Ormo%C5%BE%2014nov2018.pdf> str.

43

¹⁰ Prav tam, str. 44

¹¹ <https://dravabike.si/> (26. 1. 2019)

1997, ki je posvečen vsem žrtvam druge svetovne vojne.¹² Omejili smo se na tiste, ki so jih učenci omenjali v fokusni skupini.

2.2.1 dr. Otmar Majerič

Dr. Otmar Majerič se je rodil 30. oktobra 1895 v Ormožu kot zakonski sin Antona in Gertraud Majerič, roj. Medik. Leta 1921 se je poročil z Židinjno Ano Baumstein. Leta 1927 je v Ormožu ustanovil sanatorij za zdravljenje zlasti revmatičnih bolnikov. Za težje bolnike pa je uredil okrevališče v Preddvoru pri Kranju. V letih 1932 in 1933 je zgradil in uredil kopališče v Ormožu.¹³

Čeprav je bil slovenskega rodu, je bil bolj naklonjen nemškemu mišljenju. Šaljivi časopis "Osa", ki je izhajal v pustnem času, je o njem zapisal: "Nisem Srb in ne Hrvat, niti Slovenec nisem rad, pola miša, pola tič, ich bin dr. Majerič".¹⁴ Leta 1942 so ga Nemci izgnali. Majerič je emigriral v ZDA, kjer je do svoje smrti 12.2.1957 živel v New Yorku.¹⁵

Kakšen je bil dr. Majerič kot oseba, vemo le to, da je imel humanitaren odnos do ljudi in imel enak pristop do vseh pacientov, tako nižjega stanu kot najvišjih državnih uslužbencev. V vseh publikacijah, ki opisujejo dr. Majeriča, so citirane zgolj in samo njegove zasluge v zvezi z medicino in posameznimi uspešnimi primeri zdravljenja. Vsekakor je bil znana osebnost Ormoža, ki je s svojo dejavnostjo vtisnil neizbrisni pečat in tako prispeval k oblikovanju in razvoju Ormoža.¹⁶

2.2.2 Jože Kerenčič

Jože Kerenčič je bil slovenski pisatelj, publicist, partizan in narodni heroj. Poznan je bil kot aktivist Osvobodilne fronte. Njegovo ilegalno ime je bilo Janko. Rodil se je 9. marca 1913 v Jastrebcih, umrl pa 27. decembra 1941 v Mariboru, star 28 let. Osnovno šolo je obiskoval na Kogu, srednjo šolo in učiteljsko šolo pa v Mariboru. Že kot dijak se je pridružil naprednemu gibanju in postal član Skoja (Zveza komunistične mladine Jugoslavije). Svoje šolanje je nadaljeval na Univerzi v Ljubljani, leta 1937 je diplomiral iz filozofije in pedagogike. Član akademskega študentskega kluba Njiva in KPJ (Komunistična partija Jugoslavije) je postal v času študija. Iz KPJ pa je bil izključen zaradi pogledov na reševanje kmečkega vprašanja, saj se s partijsko usmeritvijo niso skladali. Prvo službo je nastopil leta 1940 na meščanski šoli v Gornji Radgoni, poučeval je od jeseni do pomladi naslednjega leta. Ob prihodu Nemcev leta 1941 se je posvetil organizaciji ilegalnega odporniškega dela. Konferenca aktivistov Osvobodilne fronte je potekala v njegovem domu. Od poletja 1941 se je zadrževal v Pesnici, a so ga 17. novembra 1941 izdali, kjer ga je potem Gestapo aretirali. 27. decembra 1941 je doživel žalostno usodo, saj so ga na dvorišču sodnih zaporov v Mariboru ustrelili. Umrl je z zavestjo komunističnega borca, bil je prepričan, da umira za svobodo in lepše dni svojega ljudstva. 27. novembra 1953 so ga odlikovali z redom narodnega heroja. Po njem so tudi poimenovali več ulic v slovenskih krajih in trg v Ormožu.¹⁷

Njegova dela so zelo povezana s slovenskogoriškim ljudstvom. Znan je bil predvsem po svojih socialnih študijah z romantičnim pojmovanje slovenskih kmetov. V svojih delih je predstavil

¹² <https://pmpo.si/zbirkeinrazstave/spomeniki-pred-gradom/> (11. 2. 2019).

¹³ ZAP, Rokopisna zbirka, Kronika mesta Ormoža, sign. R-70, str. 30,43.

¹⁴ Nemanič, Utrinki iz zgodovine mesta Ormoža, str.285.

¹⁵ Julija, Fric, Nika Polič in Ana Škorjanec, Vojna za Slovenijo in ormoški devetošolci, str. 23.

¹⁶ Nemanič, Utrinki iz zgodovine mesta Ormoža, str.287.

¹⁷ <http://www.travel-slovenia.si/slo/joze-kerencic/> ,(11. 10. 2018).

zagrenjene dneve svoje mladosti. Gorje svojega ljudstva je želel razkriti svetu, razčleniti in pojasniti življenjsko krizo. Zavzemal in boril se je za pravičnejši svet, njegova želja je bila ozaveščati ljudi.¹⁸

2.2.3 Stanko Vraz

Vraz Stanko (Konstantin), do 1838 Jakob Fras(s), pesnik in kritik, glasnik ilirstva in »vseslovanske vzajemnosti«, je bil rojen 30. junija 1810 v Cerovcu pri Ormožu premožnemu vinogradniku Jožefu in Katarini, rojeni Kotnik (po domače pri Koroščevih), umrl pa 24. maja 1851 v Zagrebu, pokopan je na Jurjevem pokopališču, 1885 prekopan pod ilirske arkade na Mirogoju. Na rojstni hiši so vzdane 3 spominske plošče (1880, 1910, 1951), ena v Zagrebu (Opatijska 20) na hiši, kjer je umrl (1910). Pred gradom v Ormožu je spomenik iz leta 1973, delo V. Gojkoviča. Bil je najmlajši izmed šestero otrok razgledanih staršev. Oče je bil občinski šolski nadzornik, pisal je dnevnik v nemščini, mati pa je bila sestrična župnika Mihaela Jaklina. Po dveletnem osnovnem šolanju (1819–21) na Svetinjah (Mihalovci) so ga določili za študij. Poslali so ga k stricu Jaklinu v Ljutomersko trivialko, ki jo je obiskoval od 1821 do 1823. Avgusta 1828 je opravil izpit za domačega učitelja. Očitno so mu več kakor šola pomenili slovenski stihi, ki jih je pisal po pričevanju sošolca Frana Miklošiča že od 3. gimnazije dalje. Jeseni 1830 se je Vraz hkrati z Miklošičem vpisal na licej v Gradcu. Prvi letnik je končal uspešno, v drugem (1831) se je zanimal le za filozofijo in politiko, se glasbeno izpopolnjeval (flavta, kitara), 1832/3 pa ni opravil nobenega izpita. Res da je bolehal (mrzlica), a uveljaviti se je hotel predvsem kot pesnik, radikalni ali celo revolucionarni rodoljub. S sošolci, mladimi duhovniki in posvetnimi izobraženci domačini se je družil v 1832 nastali Slovenski družbi (slovenopoliti), kjer so proučevali duhovno rast slovanskih narodov ter naročali in širili slovanske knjige. Hotel se je uveljaviti predvsem kot slovanski pesnik. Zapisoval je domače ljudske pesmi in napeve, študiral svetovno ljudsko in umetno poezijo, strastno prebiral Prešerna in Mickiewicza, bolj ali manj pozorno spremljal novo evropsko liriko od Goetheja do Byrona, se ukvarjal z romanskimi jeziki in angleščino.¹⁹

2.2.4 Franc Ksaver Meško

Franc Ksaver Meško se je rodil 28. oktobra 1874 v Ključarovcih pri Ormožu kot četrti izmed sedmih otrok. V letih 1882–1885 je Meško obiskoval ljudsko šolo pri Sv. Tomažu. Jeseni 1886 se je vpisal v nižjo gimnazijo na Ptuju, kjer je bil dober učenec. V peti letnik gimnazije je stopil v Celju, ki jo je obiskoval štiri leta. Po daljšem premisleku se je Meško odločil za študij bogoslovja, hkrati pa je sklenil, da se bo še naprej posvečal literarnemu delu. V Mariboru ni našel zelenega miru ter pravega načina oblikovanja in dozorevanja za duhovništvo, zato se je v tretjem letniku odločil oditi v Št. Pavel v Labotsko dolino. Kot duhovnik je kasneje služboval največ na Koroškem, v Škocjanu, Velikovcu, v Mariji Zilji, na Brezjah, v Radovljici, Šentanelu in skoraj polovico življenja na Selah. Med prvo svetovno vojno so Meška kot veleizdajalca avstrijske oblasti zaprle v Beljaku, leta 1919 pa je moral zapustiti avstrijsko Koroško. Med drugo svetovno vojno je bil najprej zaprt, nato pregnan na Hrvaško, od koder se je po težkih preizkušnjah prek Bosne in Srbije prebil v samostan v Stično, kjer je dočakal konec vojne. V svojo župnijo na Sela pri Slovenj Gradcu se je vrnil 15. junija 1945, kjer je služboval do 11. januarja 1964, ko je umrl. Uveljavil se je na številnih literarnih področjih. Pisal je pesmi, črtice, novele, povesti, romane, drame in mladinske spise. Njegova dela so: Iz srca in sveta (1918), Kam

¹⁸ <http://www.spodnjepodravci.si/osebe/keren%C4%8Di%C4%8D-jo%C5%BEe/284/> (11. 2. 2019)

¹⁹ <http://www.pomurci.si/osebe/vraz-stanko--/586/> (11. 2. 2019).

plovemo? (1897), Slike in povesti (1898), Ob tihih večerih (1904), Mir božji (1906), Na Poljani (1907), Na smrt obsojeni? (1908).²⁰

2.2.5 Ivan Jožef Tomažič

Ivan Jožef Tomažič se je rodil leta 1876 v kmečki družini in osnovno šolo obiskoval pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. Šolanje je nadaljeval leta 1887 na gimnaziji v Ljubljani, kjer je maturiral leta 1895. Nato je vstopil v mariborsko bogoslovje in bil kot zgleden bogoslovec posvečen v duhovnika že v začetku 4. letnika (1898) v škofijskem dvorcu v Mariboru. Že naslednje leto po končanem študiju je bil imenovan za kaplana pri Sv. Juriju ob Ščavnici, kjer je deloval dve leti, nato pa je bil kaplan v Celju (1901–1903). Takratni mariborski škof ga je leta 1903 poslal za mladega duhovnika v Innsbruck na nadaljnji študij teologije, kjer je bil leta 1906 promoviran za doktorja bogoslovnih znanosti. V letih 1920–1922 je predaval cerkveno zgodovino in patristiko na bogoslovnem učiteljišču v Mariboru. Leta 1928 je postal pomožni in leta 1933 redni lavantinski (mariborski) škof. Spodbujal je delovanje katoliških organizacij in združenj, leta 1934 v Mariboru vodil evharistični shod, leta 1936 Slomškove dneve, gradnjo novega bogoslovnega semenišča in Visoke teološke šole. Prejel je papeško priznanje Prisednik prestola Njegove svetosti (1948).²¹

2.2.6 Božidar Borko

Božidar Borko se je rodil 2. februarja 1896 na Gomili pri Kogu. Obiskoval je ljudsko šolo pri Sv. Bolfenku na Kogu. Šolanje je nadaljeval na gimnaziji v Varaždinu in jo končal leta 1916 v Zagrebu. Kot gimnazijec je na začetku svoje ustvarjalne poti pisal v dveh jezikih. V letih 1910–1916 je objavljial v hrvaških in slovenskih glasilih: Krijes, Pobratim, Andjel čuvar – Domači prijatelj, Zvonček, Ljubljanski zvon... Po končani gimnaziji se je posvetil novinarstvu in v letih 1926–1945 najdlje deloval v kulturni rubriki Jutra. Po 2. svetovni vojni je sledila služba urednika pri Slovenskem knjižnem zavodu in Cankarjevi založbi v Ljubljani. Med drugim je bil urednik Male knjižnice, zbirke biografij Mojstri in zborniki, prvih zvezkov zbirke Svetovni roman, zaslužen pa je tudi za publiciranje filozofskih klasikov pri Slovenski matici. Prevajal je iz ruščine, bolgarščine, srbohrvaščine, češčine, poljščine, francoščine, nemščine in italijanščine v slovenščino. Iz slovenščine je prevajal v francoščino, italijanščino, nemščino, bolgarščino in srbohrvaščino. Bil je soustanovitelj Društva slovenskih književnih prevajalcev in do smrti njihov častni predsednik. Aktivno je deloval v PEN klubu in Slovenski matici. V teh organizacijah, ustanovah in društvih je dajal številne pobude in ideje ter s svojimi poročili in drugimi zapisi z njihovo dejavnostjo seznanjal kulturno-strokovno javnost. O naši kulturi pa je poročal in pisal tudi v mnogih tujih publikacijah. Njegova najbolj znana dela so Hvala vam, knjige (1951), Na razpotjih časa (1962), Srečanja (1971). Božidar Borko je spisal skoraj nepregledno množico časnikarskih in publicističnih besedil (kritik, člankov, esejev), prevedel številna leposlovna dela, pripravil veliko tehtnih spremnih besed k posameznim knjigam, v obliki samostojne knjige pa objavil le troje del. Pomemben je bil predvsem kot informator in posrednik med slovenskimi in slovanskimi ter romanskimi kulturami. Umrli je v Ljubljani 12. decembra 1980.²²

2.2.7 Ruda Jurčec

²⁰ Osebnosti: veliki slovenski biografski leksikon: od M do Ž, Ljubljana, 2008, str. 1265.

²¹ Prav tam, str. 1181–1182.

²² <http://www.spodnjepodravci.si/osebe/borko-bo%C5%BEidar/295/> (13. 2. 2019).

Ruda Jurčec se je rodil 1. aprila 1905 v Ormožu in umrl 4. novembra 1975 v Buenos Airesu. Diplomiral je 1931 na Politični visoki šoli v Parizu. Pisal je predvsem o socialnem vprašanju, sprva v levičarskem krščanskosocialističnem duhu (monografija *Krek*, 1935). Od 1932 je bil sourednik, nato urednik revije *Beseda* o sodobnih vprašanjih; s kulturnimi esei in reportažami je sodeloval tudi pri revijah *Modra ptica* in *Sodobnost*. Od 1935 je bil dopisnik agencije *Havas* za Slovenijo. Bil je tudi vodja ljubljanske podružnice tiskovne agencije *Avala* (tiskovna agencija). Po 1935 se je kot urednik pri *Slovincu* vse bolj usmerjal k politiki vodstva nekdanje SLS. Od novembra 1941 do maja 1945 je bil glavni urednik *Slovenca*. Po koncu vojne je emigriral v Rim, 1947 pa odšel v Argentino. Tu je sodeloval pri listu *Svobodna Slovenija*. Leta 1962 je začel v Buenos Airesu izdajati kulturno-literarni časopis *Novi časi*, leta 1969 pa je postal glavni urednik časopisa *Sij slovenske svobode*; v letih 1954–69 je bil predsednik Slovenske kulturne akcije; bil je urednik revije *Meddobje*, *Glasa Slovenske kulturne akcije* in zbornika *Vrednote*. Ruda Jurčec je med drugim napisal spomine v treh knjigah z naslovom “Skozi luči in sence”, eno najbolj odmevnih del zdomske književnosti, ter roman “Ljubljanski triptih”.²³

2.2.8 Erna Meško

Erna Meško se je rodila v vasi Loperšice pri Ormožu. Osnovno šolo je obiskovala v Rušah, nato pa dokončala srednjo trgovsko šolo v Ljubljani. Po končanem šolanju je nekaj časa opravljala delo bančne uslužbenke. Leta 1936 se je poročila z Maksom Meškom, nečakom pisatelja Franca Ksaverja Meška, in se preselila na kmetijo v Lahonce. Kljub skrbi za številno družino in delu na kmetiji je našla dovolj časa za kulturno in politično udejstvovanje ter literarno ustvarjanje. Opravljala je številne funkcije: bila je delegatka okrajne skupščine v Ljutomeru, predsednica odbora zadružnic, članica okrajnega odbora zadružnic pri *Zadružni zvezi* v Mariboru in članica sekcije žena pri *SZDL* v Ivanjkovcih. Kar 17 let je opravljala funkcijo predsednice aktiva kmečkih žena, pozneje pa tudi tajniške posle. Večino svojega udejstvovanja je posvetila izobraževanju kmečkih žena. Prizadevala si je za izboljšanje njihovega družbenega in ekonomskega položaja. Zanje je organizirala številna predavanja, tečaje in izobraževalne ekskurzije. S svojo kleno besedo se je oglašala na radiu, v državnih in cerkvenih ustanovah. O položaju kmečkih žena je leta 1976 spregovorila tudi na problemski konferenci v republiški skupščini v Ljubljani. Bila je ljubiteljica gora in strastna planinka. Prehodila je številne poti po slovenskogoriških gričih, Pohorju, Prlekiji ter bližnjih in daljnih gorah. Bila je soustanoviteljica *Planinskega društva Ormož*, sodelovala pa je tudi pri odprtju *Ormoške planinske poti* (1991). S pisanjem se je začela ukvarjati že kot srednješolka, aktivneje pa po moževi smrti (1969). Literarne prispevke, v katerih je opisovala domačo pokrajino, kmečko življenje in ljudi iz domače Prlekije, je objavljala v številnih slovenskih časopisih in revijah (*Planinskem vestniku*, *Tedniku*, *Družini*, *Kmečkem glasu*, *Rodni grudi* ...). Svoje življenje je orisala v dveh biografskih delih *Rada bi vam povedala* (1985) in *Še bi vam rada povedala* (1992), ki sta izšli v okviru redne knjižne zbirke pri *Mohorjevi družbi* v Celju. Za svoje delo je prejela plaketo občine Ormož, *Planinska zveza Slovenije* pa jo je leta 1997 odlikovala z najvišjim planinskim priznanjem – svečano listino za življenjsko delo v planinski organizaciji. Dela: *Haloze – Dober dan* (1980), *Pismo* (1983), *Utrinek iz Lendavskih gor* (1984), *Rada bi vam povedala* (1985), *Od zrna do kruha* (1989) *Pri nas doma* (1989) *Lahončani* (1990), *Bajte, bajtice* (1992) *Še bi vam rada povedala* (1992), *Pšenica* (1994), *Sreča na oknu* (1995), *Pohorju* (1995), *Kmečka idila* (1996).²⁴

²³ <http://www.spodnjepodravci.si/osebe/jur%C4%8Dec-ruda/321/> (13. 2. 2019)

²⁴ *Še bi vam rada povedala*, Erna Meško, str. 30.

2.2.9 Marko Bezjak

Marko Bezjak se je rodil 25. junija 1986 na Ptujju. Bil je učenec OŠ Ormož in dijak Gimnazije Ormož. Od svojega ranega otroštva je ves prosti čas posvetil rokometu. Do leta 2008 je bil član Rokometnega kluba Ormož, od leta 2008 do leta 2013 je bil član RK Gorenje Velenje. Leta 2013 je podpisal pogodbo z nemškim Magdeburgom, kjer igra še danes. Bil je član slovenske reprezentance, ki je leta 2017 na Svetovnem prvenstvu v Franciji dosegla bronasto medaljo. Po vrnitvi s svetovnega prvenstva smo mu na OŠ Ormož priredili prisrčen sprejem.²⁵

2.3 OBIČAJI, PRAZNIKI, PRIREDITVE

V mestu Ormož se skozi leto dogajajo številne prireditve, kot so Martinov, Jakobov in Velikonočni sejem. 9. maja se na Grajski pristavi zberejo osnovnošolci na prireditvi ob dnevu Evrope. KOŠ prireja OFAK festival in Zbudi se Ormož. Številne prireditve namenjene občanom in izven prirejajo Knjižnica Franca Ksavra Meška, Muzej Ormož, Grajski center za družine, Mladinski center in Ljudska univerza. V mesecu decembru Kerenčičev trg zaživi s Severolandijo.

2.3.1 Martinovanje

Praznik svetega Martina praznujemo 11. 11. ob 11. uri in 11. minut, ko sveti Martin iz mošta naredi vino. Praznovanje Martinovega se na ormoškem območju kot folklorizem podkrepi s posnemanjem krstnega obreda. Poudarek martinovanja je na obilju jedi, največkrat s pečeno gosjo, mlinci in rdečim zeljem. Ponekod na podeželju so še v 20. stol. od zahvalne pojedine pustili na mizi nekaj jedi in pijače za duše v vicah, ki so v ljudskem izročilu nadomestile predkrščansko podobo duhov prednikov.²⁶

2.3.2 Ormoški fašenk

V pustnem času na pustni torek vsako leto organizirajo sprevod našemljencev v domačem okolju ali kot predstavitev posameznih slovenskih in tujih pustnih skupin v turistične namene.²⁷

2.4 NARAVNE ZNAMENITOSTI

2.4.1 Ormoške lagune

Ormoške lagune so 55 hektarjev veliko mokrišče antropogenega nastanka, ki leži na območju rečnega ekosistema Drave ob Ormoškem jezeru. Sestavljajo ga plitvi bazeni s trstišči in sestoji rogoza, obdaja pa ga poplavni gozd, redek ostanek mehcolesne rečne loke v Sloveniji. Mokrišče je izjemnega nacionalnega in mednarodnega pomena za številne ogrožene vrste ptic. Ormoške lagune so nastale kot odlagalni bazeni za odpadne vode bivše tovarne sladkorja v Ormožu. Zaradi velike količine hranilnih snovi in posledično obilice hrane so bazeni postali stalna točka tako za gnezdenje kot za selitev mnogih ogroženih vrst ptic.²⁸

²⁵ Šolska kronika OŠ Ormož, 2017/18.

²⁶ Slovenski etnološki leksikon, str. 310.

²⁷ Prav tam, str. 484.

²⁸ <http://ptice.si/naravovarstvo-in-raziskave/naravni-rezervati/ormoske-lagune/>

2.4.2 Ormoško jezero

Ormoško jezero je umetno akumulacijsko jezero na reki Dravi, ki leži jugovzhodno od Ormoža na meji med Slovenijo in Hrvaško. Nastalo je z zaježitvijo leta 1975 za potrebe hrvaške hidroelektrarne Varaždin, do koder je speljana voda po nekaj kilometrskem obvodnem kanalu. Je eno največjih akumulacijskih jezer v Sloveniji, malo manj kot polovica površine pripada Sloveniji, preostanek pa Hrvaški. Meja med državama na tem mestu še vedno sledi nekdanjemu toku Drave pred zaježitvijo.²⁹

2.4.3 Ormoški park

Ormoški grad obdaja park, ki spada med najlepše pejsažne nasade pri nas in je eden redkih ohranjenih nasadov pri nas. Po letu 1910, ko je grad prešel v last družine Wurmbrand-Stuppach, so okoli grajskega objekta zasadili tudi nekaj primerkov eksotičnih dreves, kot so tulipanovec, ginko in maklura. Danes v njem uspeva okoli 140 drevesnih vrst. Sredi parka stoji grajska grobnica iz začetka 20. st. s pokojniki iz plemiških družin Wurmbrand-Stuppach, Pongratz in Georgevits.³⁰

---

²⁹ <http://ptice.si/ptice-in-ljudje/opazovanje-ptic/kam-na-izlet/ormosko-jezero/> (21.2.2019)

³⁰ Vodnik, str. 30

3 HIPOTEZE IN METODE DELA

V naši raziskavi sva najprej določili širše zastavljena raziskovalna vprašanja:

1. Kaj bi mladi (15–19 let) pokazali prijateljem, ki bi obiskali Ormož?
2. Katere družbene znamenitosti imamo v Ormožu?
3. Kaj sodi v kulturno dediščino Ormoža?
4. Katere prireditve poznajo najini vrstniki?
5. Kateri dogodki bi mlade pritegnili?
6. Kako mlade spodbuditi, da bi postali del kulturnega življenja mesta Ormož?
7. Kaj storiti, da Ormož ne bi bil več zaspano mesto?
8. Ali mladi vidijo možnosti zaposlitve v Ormožu?
9. Ali mladi razmišljajo, da ostanejo v Ormožu?

3.1 HIPOTEZE

Zgornja raziskovalna vprašanja so nama služila kot podlaga, na kateri sva postavili sledeče hipoteze:

H1: Gimnazijci pogosteje obiskujejo kulturne in naravne znamenitosti Ormoža kot osnovnošolci.

H2: Mladi (15–19 let) vidijo možnosti razvoja turizma v mestu Ormož.

H3: Mladi (15–19 let) niso zadovoljni z dosedanjo ponudbo za mlade in želijo spremembe.

3.2 METODE DELA

3.2.1 Preučevanje literature

Preučevanje literature sva pričeli s snovanjem ankete, ki so jo reševali devetošolci Osnovne šole Ormož, Osnovne šole Ivanjkovci in Osnovne šole Miklavž pri Ormožu ter dijaki 4. letnika Gimnazije Ormož. Rezultati ankete so nas pritegnili k nadaljnemu raziskovanju. Tako sva se lotili raziskovanja po knjižnem materialu in spletnih dokumentih. Najin izbor citirane literature predstavlja osredotočen zapis, vezan izključno na tematiko najine raziskovalne naloge.

3.2.2 Obisk TIC-a Ormož in intervju

Intervjuvali sva gospo Mojco Gorjak, vodjo Turistično informacijskega centra Ormož (TIC Ormož), ki deluje v okviru Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport.

Gospa Mojca, nam prosim najprej predstavite vlogo TIC-a?

„TIC je v osnovi institucija z nalogo, da usmerimo turiste, ki pridejo v Ormož in na turistično destinacijo Jeruzalem, vzdržujemo spletno stran o turistični ponudbi v Ormožu, sodelujemo pri izdaji promocijskih katalogov, prirejamo Ormoški fašenk, Ormoško poletje in različne druge prireditve. Zdaj delamo na vzpostavitvi destinacijske znamke Jeruzalem Slovenije, v okviru katere propagiramo naša dobra vina, odlično kulinariko, odlične prireditve, lepe sprehajalne in kolesarske poti ter naravne

parke, kot so Ormoške lagune. V Ormožu si ne želimo masivnega turizma. Želimo si razvoj butičnega turizma, to pomeni, da želimo privabiti turiste z izbranim okusom, z malo globljo denarnico in z veliko željo za posebnimi doživetji.

Ker imamo okrog 250 turističnih ponudnikov, bomo podelili znake destinacijske znamke Jeruzalem Ormož. S temi znaki se bodo turisti lažje odločili, kam bodo odšli, kje bodo iskali pristno doživetje destinacijske znamke Jeruzalem Ormož. Zdaj delamo tudi spletno stran, ki bo predstavljala turistične ponudnike TIC-a Ormož. Organiziramo tudi prireditve, kot so Ormoško pustovanje, Ormoško poletje in Martinovanje.”

Se vam zdi pomembno, da tudi domačini prispevamo k oglaševanju turizma v Ormožu?

„To se nam zdi vsekakor pomembno, saj je vsak domačin mali informacijski center, ki lahko kam napoti turista. Vsak domačin bi moral vedeti, kje v Ormožu se dobro je in pije, kaj se da videti ali obiskati v Ormožu, kje je mogoče prespati. Delamo na tem, da bi se pri vsakem ponudniku vzpostavil informacijski center z vsemi potrebnimi informacijami za slehernega turista, to je zemljevid okolice, destinacijskim katalogom, seznamom ponudnikov.”

Kaj delate oz. želite ali nameravate storiti za to, da se ormoški turizem približa ljudem, še posebej mladim?

„Kmalu bomo izdali katalog Jeruzalem Slovenija in novo spletno stran, v katerem bomo predstavili ponudnike, naredili bomo spletno stran. Poskušali smo že organizirati učno pot, a ni uspela. Zavedamo se, da ponudbe za mlade ni. Mladi si želijo adrenalinska doživetja, česar v Ormožu ne nudimo.”

Glede na to, da največ mladih v Ormožu hodi na glasbene prireditve, si prizadevate, da boste organizirali več takih dogodkov?

„Vsako leto se trudimo v Ormož pripeljemo čim večje število nastopajočih, še posebej v okviru Ormoškega poletja. Več koncertnega dogajanja za mlade prireja Klub Ormoških študentov v okviru OFAK festivala.”

Ali se vam na podlagi vaših izkušenj zdi, da se mladi dovolj zanimajo za turizem in nasploh za Ormož in njegov izgled in ugled?

„Stanje zanimanja mladih bi lahko bilo boljše. Lokalne znamenitosti mladi spoznajo predvsem v okviru šole. Z mednarodnimi projekti in izmenjavami so mladi prisiljeni, da postanejo promotorji lastnega kraja. Mladi premalokrat obiskujejo svoj domači kraj kot turistični kraj, saj jih zanima tujina. Niso vedno mladi krivi, da se ne zanimajo za turizem svojega domačega kraja, saj je odvisno tudi, iz kakšne družine prihajaš. Včasih smo premalo krat turisti v lastnem kraju. Domačini bi si morali vzeti čas in reči, da se gremo igrat turiste v lastnem kraju. Mnoge ormoške družine notranjosti gradu Ormož še niso videle. Slovenci imamo suho zlato, ki ga ne znamo izkoristiti.”

Imate posebne programe za šolske skupine?

„Ne, posebnih programov za šolske skupine nimamo pripravljenih, ampak jih vedno lahko prilagodimo. Če bi zdaj na hitro morala narediti program za šolske skupine, bi zaradi etnološke zbirke vključila grad Velika Nedelja, Ormoške lagune, sprehod po grajskem parku, kopanje, oljarno in domače kosilo. Kakšnih adrenalinskih parkov ali pa paint balla pa nimamo, na žalost.”

Kaj menite o postavitvi učne poti, ter kaj bi vi vključili v učno pot?

„V bistvu smo učno pot že načrtovali, a je žal načrt propadel. Jaz bi v učno pot vključila grad Velika Nedelja, Ormoške lagune, slaščičarno Žiger, obzidje samostana, Ormoški park. V Ormoškem parku

smo že postavili oznake za pot, ampak so jih bodisi odnesli, bodisi uničili. V Ormožu imamo zelo močno arheološko zbirko, saj je skozi Ormož 2200 let pred našim štetjem potekala 7 metrska široka cesta. Ormož je bil nekoč velemesto.”

Ugotovili sva, da učenci ne poznajo kolesarskih poti, kako bolj propagirati kolesarske poti, kar je povezano z zdravim načinom življenja?

„Problem kolesarskih poti je, da niso dovolj označene. Sicer za kolesarja ni to toliko moteče, če ima dober zemljevid lokacije ali ima samo traso na GPS-u. V povezavi z gospodom Stankom Bezjakom, učiteljem na OŠ Velika Nedelja, pripravljamo krožne kolesarske poti, primerne za otroke in družine. Smo pa na območju Jakobove kolesarske poti, ki teče skozi Ormož. Je označena, ampak je ni nikjer mogoče najti. Označena je s školjkicami, ki jih je mogoče videti. Originalna Jakobova pot poteka v Španiji. Ker je prezasedena, so naredili številne veje te poti. Mi smo na Ogrski veji Jakobove poti, po Sloveniji potekajo štirje kraki, ki povezujejo cerkve sv. Jakoba.

Skozi Ormož pa poteka najbolj pomembna kolesarska pot, to je Dravska kolesarska pot, ki pa ni krožna, temveč linearna. Imamo srečo, da smo na povezovalni poti med Muro in Dravo. Te povezovalne poti so se vzpostavile prejšnje leto, ampak so zelo slabo označene. Trudimo se, da vse te kolesarske poti damo na spletno stran, da bo imel vsak obiskovalec na enem mestu vse informacije. Krožne kolesarske poti bomo poskušali narediti zanimive tudi za otroke, da bodo zbirali točke, na katerih se bodo ustavili in na koncu dobili neko nagrado. Kolesarske poti so vzpostavljene, a niso označene. Veliko je bilo projektov na področju kolesarskih poti, pri nas žal niso zaživele. Dravska kolesarska pot je na avstrijski strani zelo oblegana. Kolesarji že najdejo pot do Maribora, do nas žal še ne. Imamo pa srečo, da imamo dobre povezave z vlakom za kolesarje. Želimo si, da bi Slovenske železnice obstoječim vlakom dodale kolesarske vagona. Dela se na vzpostavitvi spletne strani Drava bike z vsemi informacijami, ki jih kolesarji potrebujejo. Pri nas je še slaba kolesarska infrastruktura. Problem pri nas je, da še nimamo prave kolesarnice, zdaj nameravajo zgraditi kolesarnico pri Hostelu. Kolesarjem je kolesarnica zelo pomembna, saj so mnoga kolesa vredna toliko kot avtomobili. Če ne bomo kolesarjem dali prave kolesarnice in dobre ponudbe, potem se lahko poslovimo od kolesarjev.”

Na podlagi želja mladih ste pripravljene sprejeti njihove predloge in tudi kaj novega zgraditi/organizirati?

„Seveda si želimo predlogov mladih, saj si želimo, da bi mladi ostali doma in ne bi odšli drugam. Z velikim veseljem bi zgradili adrenalinski park, kot so izrazili v anketnem vprašalniku, a je problem tudi v denarju. Bodimo optimisti in upajmo, da bomo nekega dne mlade privabili v Ormož tudi z adrenalinskimi doživetji.”

3.2.3 Anketa

Za eksperimentalni del naloge sva sestavili anketni vprašalnik z vprašanji odprtega in zaprtega tipa. Anketne vprašalnike so reševali devetošolci Osnovne šole Ormož, Osnovne šole Miklavž pri Ormožu, Osnovne šole Ivanjkovci in dijaki Gimnazije Ormož (N = 79). Za te šole smo se odločili, ker se učenci udeležujejo šolskih prireditev v Ormožu. Za devetošolce sva se odločili, ker je spoznavanje Slovenije del njihovega učnega načrta pri geografiji, za gimnazijce pa, ker naju je zanimala primerjava v pogledu na turizem v Ormožu med devetošolci in gimnazijci.

Vprašanja sva osnovali sami na podlagi literature in informacij, ki sva jih pridobili od učencev, ki so sodelovali v fokusni skupini. Obdelava podatkov je bila narejena v računalniškem programu Microsoft Excel. Vzorec anketnega vprašalnika je PRILOGA 1.

3.2.4 Fokusna skupina

Metodo skupinskega pogovora (fokusna skupina) kot kvalitativno metodo raziskovanja sva uporabili zato, da bi dobili širši pogled na odnos učencev do turizma v Ormožu. Izvedli sva dve fokusni skupini. En razgovor sva izvedli po postavitvi širših raziskovalnih vprašanj, drugi pa v mesecu februarju, ko sva že naredili analizo ankete.

Fokusna skupina je posebna oblika intervjuja, kjer manjšo skupino ljudi sprašujemo o specifični temi.

Skupinski pogovor ali skupinska razprava poteka kot razprava med člani skupine, do katere pride na pobudo raziskovalca, ki jo vodi in spodbuja. Skupina, s katero se pogovarjamo, lahko kot skupina v resnici obstaja ali pa jo umetno ustvarimo zaradi raziskave. Tak pogovor traja običajno od 30 minut do dveh ur. Fokusna skupina ima številne prednosti, saj v času anketiranja pridobimo podatke večih oseb, imamo neposredno kontrolo za lažna ekstremna stališča, dobimo stališča, soglasja, zraven tega je lahko udeležba v fokusni skupini zelo pozitivna in ugodna izkušnja (Aljančič, 2006).

3.2.5 DELO NA TERENU

Na terenu sva na osnovi preučene literature oblikovali učno pot. Z oblikovanjem učne poti želiva mladim omogočiti neposredno srečanje z naravnimi, družbenimi in zgodovinskimi znamenitostmi najinega mesta. Najin predlog učne poti sva predstavili gospe Mojci Gorjak, vodji TIC-a. Gospa Mojca je bila nad predlogom navdušena. Dogovorile smo se, da najin predlog nadgradimo in ga vključimo v turistično ponudbo mesta Ormož.

4 REZULTATI

4.1 FOKUSNA SKUPINA UČENCEV 9. a in 9. b OŠ ORMOŽ

Med učenci 9. a OŠ Ormož sva izvedli fokusno skupino in preverili njihovo poznavanje zgodovinskih in geografskih znamenitosti Ormoža in mnenje o turistični razvitosti Ormoža. Navedli sva najpogostejše ugotovitve fokusne skupine.

Družbene znamenitosti Ormoža, ki jih učenci poznajo:

“Grad, cerkev, spomenik pred Domom kulture, Vinska klet” (Peter)

“Stari del šole, Stara komunala, nogometni stadion, Majeričevo kopališče.” (Mitja)

“Kerenčičev trg, pokopališče, muzej, hostel.” (Nicko)

Naravne znamenitosti, ki jih učenci poznajo:

“Amerika, Lagune.” (Michaela)

“Drava.” (Sara)

Kulturna dediščina in prireditve, ki jih učenci poznajo:

“Martinovanje, Ormoški fašenk.” (Janez)

“Prleška gibanica, zobel, tünka, kvasenice. (Jožek)

“Ofak festival, Zbudi se Ormož, Ormoško poletje.” (Toni)

Pomembni Ormožani, ki jih učenci poznajo:

“Marko Bezjak, Jože Kerenčič.” (Peter)

“Tisti, ki so pred gradom. Če so tam, morajo biti pomembni.” Slavko

“Oni, ki je imel kopališče tam pod bolnico.” (Marko)

Katere dogodke bi si učenci želeli:

“Ormož ni primeren za dogodke, je zaspano mesto.” (Gertruda)

“V Ormožu se nič ne dogaja.” (Violeta)

“Ormož je zaspano mesto, tu se nič ne dogaja” (Patrick)

“Želim si kaki festival za mlade, ko bi zvezde prišle k nam.” (Sofija)

“Velik shopping center.” (Urša)

“Zip line preko Drave ali v Glinokopu.” (Lin)

“Pošteno kopališče s tobogani.” (Tine)

“Starbucks, McDonalds.” (Jani)

“Lahko bi naredili kako učno pot po Ormožu. Saj vem, da bi učenci jamrali, a bi si bolj zapomnili, kje je kaj v Ormožu.” (Aleksander)

“Kino z aktualnimi filmi, ne zastarelimi.” (Lea)

“Adrenalinski park.” (Miha)

“Več koncertov.” (Ula)

“Karting stezo.” (Nejc)

Učenci bi v učno pot vključili:

“Majeričevo kopališče, Dravo, Ormoško jezero.” (Nikolaj)

“Kerenčičev trg.” (Max)

“Cerkev sv. Jakoba.” (Mirjana)

“Ormoške Lagune.” (Žan)

“Ormoški grad.” (Lucija)
 “Vinsko klet.” (Kristjan)
 “Ormoško jezero.” (Petra)

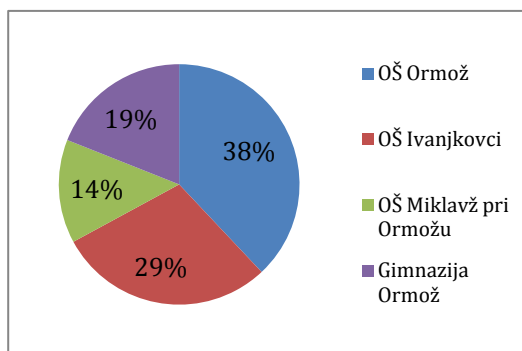
Učenci 9. a OŠ Ormož navajajo številne družbene znamenitosti Ormoža, in sicer Grad, cerkev, Vinsko klet, stari del šole, Majeričevo kopališče, Kerenčičev trg, pokopališče. Manj poznajo naravne znamenitosti. Ugotavljamo, da učenci ne razmišljajo optimistično, saj menijo, da je Ormož zaspano mesto, ki ni primerno za dogodke.

4.2 REZULTATI ANKETNEGA VPRAŠALNIKA

Anketirali sva 79 učencev 9. razredov OŠ Ormož, OŠ Miklavž pri Ormožu, OŠ Ivanjkovci in Gimnazija Ormož, od tega 36 fantov (45 % vseh anketiranih) in 43 deklet (54 % vseh anketiranih).

Tabela 1: Anketirani po šoli in spolu.

Šola	Spol:		SKUPAJ
	Moški	Ženski	
OŠ Ormož	9	21	30
OŠ Ivanjkovci	12	11	23
OŠ Miklavž pri Ormožu	8	3	11
Gimnazija Ormož	7	8	15

Grafikon 1: Anketirani po šoli.

Na anketo je odgovorilo 30 učencev (38% vseh anketiranih) OŠ Ormož, od tega je 21 deklet in 9 fantov, 11 učencev OŠ Miklavž pri Ormožu (14 % vseh anketiranih), od tega 3 dekleta in 8 fantov, 23 učencev OŠ Ivanjkovci (29% vseh anketiranih), od tega 12 deklet in 11 fantov in 15 dijakov 4. letnika Gimnazije Ormož (19 % vseh anketiranih), od tega 7 deklet in 8 fantov.

Najprej naju je zanimalo, katere kulturne znamenitosti so anketirani že obiskali.

Tabela 2: Katere kulturne znamenitosti Občine Ormož si že obiskal/-a?

	Ormoški grad		Cerkev Sv. Jakoba		Vinska klet Ormož		Kerenčiče v trg		Majeričevo kopališče		Vinska kolesarska pot		Prijazna kolesarska pot		Dravska kolesarska pot	
	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
OŠ Ormož	30	0	25	5	28	2	30	0	13	17	16	14	15	15	20	10
OŠ Ivanjkovci	23	0	7	16	13	10	14	9	2	21	0	23	0	23	3	20
OŠ Miklavž pri Ormožu	11	0	5	6	4	7	6	5	1	10	1	10	1	10	0	11
Gimnazija Ormož	15	0	14	1	15	0	14	1	9	6	3	12	1	14	10	5

Na prvo vprašanje, ki je učence in dijake spraševalo, katere kulturne znamenitosti v Ormožu so že obiskali, je vseh 100 % anketiranih odgovorilo, da so že obiskali Ormoški grad.

Kerenčičev trg je obiskalo 82 % anketiranih, od tega 37 deklet (47 % vseh anketiranih) in 28 fantov (35 % vseh anketiranih). Vsi anketirani OŠ Ormož (37 % vseh anketiranih), 14 anketiranih OŠ Ivanjkovci (18 % vseh anketiranih), 7 anketiranih OŠ Miklavž pri Ormožu (9 % vseh anketiranih) in 14 anketiranih Gimnazije Ormož (18 % vseh anketiranih) je Kerenčičev trg že obiskalo. 9 anketiranih OŠ Ivanjkovci (11 % vseh anketiranih), 4 anketirani OŠ Miklavž pri Ormožu (5 % vseh anketiranih) in 1 anketiran iz Gimnazije Ormož (1 % vseh anketiranih) Kerenčičevega trga še ni obiskalo.

Na tretjem mestu po obiskanosti je Vinska klet Ormož. Vinsko klet Ormož je obiskalo 26 deklet (33 % vseh anketiranih) in 35 fantov (44 % vseh anketiranih). 10 fantov (13 % vseh anketiranih) in 8 deklet (10 % vseh anketiranih) Vinske kleti Ormož ni obiskalo. 28 anketiranih (10 % vseh anketiranih) OŠ Ormož, 13 anketiranih OŠ Ivanjkovci (16 % vseh anketiranih), 5 anketiranih OŠ Miklavž pri Ormožu (6 % vseh anketiranih) in vseh 15 anketiranih iz Gimnazije Ormož (19 % vseh anketiranih). 10 anketiranih OŠ Ivanjkovci (13 % vseh anketiranih) in 6 anketiranih OŠ Miklavž pri Ormožu (7 % vseh anketiranih) Vinske kleti Ormož še ni obiskalo.

Cerkev Sv. Jakoba je obiskalo 30 deklet (38 % vseh anketiranih) in 19 fantov (24 % vseh anketiranih). Dravsko kolesarsko pot je obiskalo 18 deklet (23 % vseh anketiranih) in 16 fantov (20 % vseh anketiranih), 20 fantov (25 % vseh anketiranih) in 25 deklet (32 % vseh anketiranih) Dravske kolesarske poti še ni obiskalo. 20 anketiranih OŠ Ormož (25 % vseh anketiranih), 3 anketirani OŠ Ivanjkovci (4 % vseh anketiranih), 1 anketiran OŠ Miklavž pri Ormožu (9 % vseh anketiranih) in 10 anketiranih Gimnazije Ormož (13 % vseh anketiranih) je Dravsko kolesarsko pot že obiskalo. Dravske kolesarske poti še ni obiskalo 10 anketiranih OŠ Ormož (13 % vseh anketiranih), 20 anketiranih OŠ Ivanjkovci (25 % vseh anketiranih), 10 anketiranih OŠ Miklavž pri Ormožu (13 % vseh anketiranih) in 5 anketiranih Gimnazije Ormož (6 % vseh anketiranih).

Majeričevo kopališče je obiskalo 14 fantov (18 % vseh anketiranih) in 13 deklet (16 % vseh anketiranih). 22 fantov (28 % vseh anketiranih) in 30 deklet (33 % vseh anketiranih) Majeričevega kopališča še ni obiskalo. Med tistimi, ki so Majeričevo kopališče že obiskali, prednjačijo učenci OŠ Ormož (13 anketiranih) in dijaki (9 anketiranih) Gimnazije Ormož.

Vinska kolesarska pot je med anketiranimi dokaj neznana, saj je 58 anketiranih, od tega 30 deklet (38 % vseh anketiranih) in 28 fantov (35 % vseh anketiranih) označilo, da Vinske kolesarske poti niso obiskali. Vsi anketirani iz OŠ Ivanjkovci so zapisali, da Vinske kolesarske poti niso obiskali. Tudi med anketiranimi iz Gimnazije Ormož prevladujejo tisti (80 % anketiranih iz Gimnazije Ormož), ki Vinske kolesarske poti niso obiskali.

Med anketiranimi učenci in dijaki je najmanj obiskana Prijazna kolesarska pot. Samo 18 anketiranih (23% vseh anketiranih) je zapisalo, da je obiskalo Prijazno kolesarsko pot.

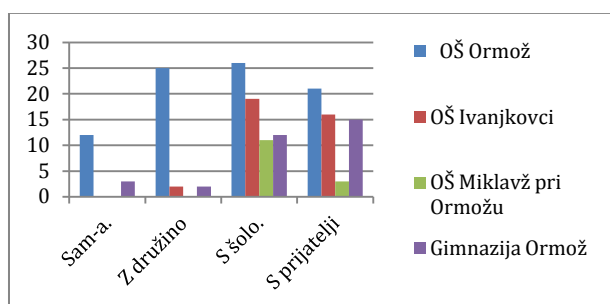
Ugotovili sva, da je med anketiranimi najbolj obiskana kulturna znamenitost v Ormožu Ormoški grad (100 % vseh anketiranih), sledijo Kerenčičev trg (82 % vseh anketiranih), Vinska klet Ormož (77 % vseh anketiranih), cerkev Sv. Jakoba (62 % vseh anketiranih), Dravska kolesarska pot (43 % vseh anketiranih), Majeričevo kopališče (34 % vseh anketiranih), Vinska kolesarska pot (26 % vseh anketiranih) in Prijazna kolesarska pot (14 % vseh anketiranih).

Drugo vprašanje je spraševalo po obisku naravnih znamenitosti.

Tabela 3: Katere naravne znamenitosti si že obiskal-a?

	Ormoške lagune		Ormoško jezero		Ormoški park	
	DA	NE	DA	NE	DA	NE
OŠ Ormož	25	5	27	3	30	0
OŠ Ivanjkovci	12	11	13	10	23	0
OŠ Miklavž pri Ormožu	4	7	3	8	11	0
Gimnazija Ormož	12	3	11	4	15	0

Grafikon 2: S kom si obiskal/-a znamenitosti?

Odstotki obiskanosti vseh naravnih znamenitosti so zelo visoki. Najbolj obiskana naravna znamenitost je Ormoški park. Prav vsi anketirani so zapisali, da so Ormoški park že obiskali. Odstotek anketiranih, ki so obiskali Ormoške lagune in Ormoško jezero, je enak. 67 % vseh anketiranih je obiskalo Ormoške lagune, od tega 25 anketiranih OŠ Ormož, 12 anketiranih OŠ Ivanjkovci in Gimnazije Ormož, in le 4 anketirani OŠ Miklavž pri Ormožu. 23 anketiranih vseh šol (29 % vseh anketiranih) Ormoških lagun še ni obiskalo, od tega 5 anketiranih iz OŠ Ormož, 11 anketiranih iz OŠ Ivanjkovci, 7 anketiranih iz OŠ Miklavž pri Ormožu.

Zanimalo nas je, s kom so znamenitosti obiskali. Anketirani so lahko obkrožili več možnosti.

Tabela 4: S kom si obiskal/-a znamenitosti?

	Sam-a.	Z družino	S šolo.	S prijatelji
OŠ Ormož	12	25	26	21
OŠ Ivanjkovci	0	2	19	16
OŠ Miklavž pri Ormožu	0	0	11	3
Gimnazija Ormož	3	2	12	15

Pri odgovorih posebej izstopata obisk znamenitosti s šolo (86 % vseh anketiranih) in s prijatelji (82 % vseh anketiranih), sledi odgovor z družino (37 % vseh anketiranih). Na zadnjem mestu je odgovor: Znamenitosti sem obiskal-a sam (19 % vseh anketiranih).

Največ anketiranih iz OŠ Ormož je znamenitosti obiskalo s šolo (86 % vseh anketiranih na OŠ Ormož). Zanimivo je, da anketirani OŠ Ormož izstopajo po odstotku obiska znamenitosti z družino, 83 % anketiranih iz OŠ Ormož je znamenitosti obiskalo z družino. Obiska znamenitosti pri anketiranih iz OŠ Miklavž pri Ormožu in OŠ Ivanjkovci sploh ne zasledimo.

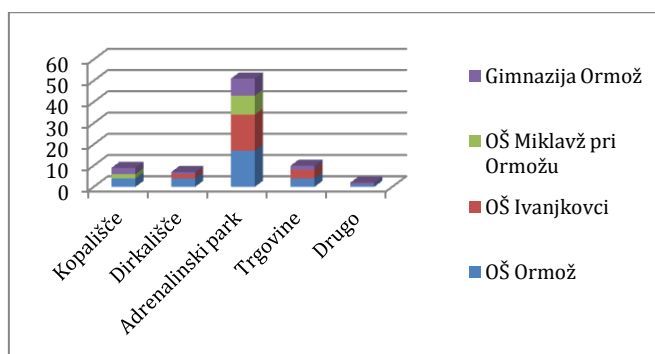
Anketirane smo vprašali, katerih dogodkov se največ udeležujejo

Tabela 5: Katerih dogodkov se udeležuješ? (možnih je več odgovorov)

	Potopisnih predavanj	Kulturnih dogodkov in prireditev	Koncertov/ "žurov"	Propagandnih aktivnosti	Kino večerov	Javnih razprav in tribun	Športnih dogodkov	Drugo:
OŠ Ormož	3	14	19	1	5	1	22	0
OŠ Ivanjkovci	5	3	11	0	5	0	22	0
OŠ Miklavž pri Ormožu	0	1	5	0	2	0	10	0
Gimnazija Ormož	7	4	12	1	6	3	11	0
Skupaj	15	22	47	2	18	4	65	0

Najbolj zanimivi so športni dogodki (81 % vseh anketiranih), koncerti /žuri (59 % vseh anketiranih), kino večeri in kulturni dogodki in prireditve (oboje 23 % vseh anketiranih). Koncerti in kino večeri so bolj privlačni za dekleta, kar lahko sklepamo iz podatka, da jih 48 % obiskuje take prireditve. Med mladimi so najmanj zanimive propagandne aktivnosti in javne razprave in tribune, obiskalo jih je le 7 % vseh anketiranih.

Glede na razpoložljiv prostor v ormoškem glinokopu sva v petem vprašanju spraševali o idejah, ki jih imajo učenci za glinokop in kaj bi v njem postavili.

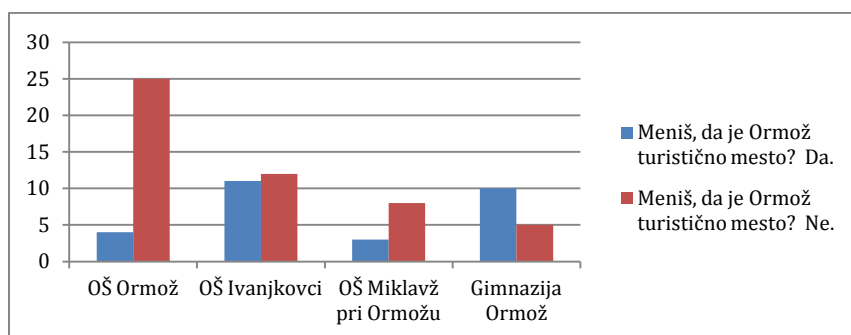
Grafikon 3: Kaj bi ti postavil/-a v glinokopu?

Med odgovori vseh anketiranih izstopa želja po vzpostavitvi adrenalinskega parka. 65 % vseh anketiranih ima željo po vzpostavitvi adrenalinskega parka, od tega 17 anketiranih iz OŠ Ormož in OŠ Ivanjkovci, 9 anketiranih iz OŠ Miklavž pri Ormožu in 8 anketiranih iz Gimnazije Ormož.

Pred Ormoškim gradom stojijo kipi znanih Ormožanov, zato nas je zanimalo, koliko jih mladi sploh poznajo. Dodale smo Marka Bezjaka, aktivnega rokometša, nosilca bronaste medalje s svetovnega prvenstva 2017 v Franciji. Marko je velik vzornik mladih rokometšev v Ormožu.

Anketirani najbolj poznajo Stanka Vraza, Franca Ksavra Meška, Jožeta Kerenčiča in Marka Bezjaka. Najmanj poznajo Ruda Jurčeca, Božidarja Borka in Erno Meško.

Turizem je v Sloveniji zelo pomembna gospodarska dejavnost. Zato sva anketirane vprašali, ali se jim zdi Ormož turistično razvito mesto.

Grafikon 4: Ali meniš, da je Ormož turistično razvito mesto?

Na OŠ Ormož jih je bilo 14 % mnenja, da Ormož je turistično razvito mesto in 86 % mnenja, da Ormož ni turistično razvito mesto. Na OŠ Miklavž pri Ormožu jih je bilo 27 % mnenja, da je in 73 % mnenja, da Ormož ni turistično razvito mesto. Na OŠ Ivanjkovci je bilo mnenja, da je Ormož turistično razvito mesto 48 % in 52 % mnenja, da Ormož ni turistično razvito mesto. Dijaki gimnazije Ormož so z 67 % mnenja, da Ormož je turistično razvito mesto in z 33 % da Ormož ni turistično razvito mesto.

Zanimalo naju je, ali učenci in dijaki menijo, da v Ormožu obstajajo možnosti za razvoj turizma in z njim povezane dejavnosti.

Tabela 6: Ali meniš, da v Ormožu obstajajo možnosti za razvoj turizma?

		OŠ Ormož	OŠ Ivanjkovci	OŠ Miklavž pri Ormožu	Gimnazija Ormož
Ali meniš, da v Ormožu obstajajo možnosti za razvoj turizma?	DA.	27	23	11	13
	NE.	3	0	0	2

Večina anketiranih (94 %) meni, da v Ormožu obstajajo možnosti za razvoj turizma.

Zanimalo naju je, kje anketirani vidijo največ možnosti za razvoj turizma.

Tabela 7: Kje vidiš največ možnosti za razvoj turizma?

	V gostinstvu.	V doživljajskem turizmu (adrenalinski turizem, kreativni turizem, produkti raznih organizacij, mladinski turizem, festivali...)	V izkoriščanju naravnih danosti (reka Drava).	V izpostavljanju kulturne dediščine (vinogradništvo, kulinarika, grad...).	Drugo:
OŠ Ormož	6	15	7	17	0
OŠ Ivanjkovci	13	8	3	22	0
OŠ Miklavž pri Ormožu	1	11	8	5	0
Gimnazija Ormož	12	12	11	12	1

Anketiranim sva ponudili več odgovorov. Največ anketiranih (71 % vseh anketiranih) vidi največ možnosti za razvoj turizma v izpostavljanju kulturne dediščine (vinogradništvo, kulinarika, grad,...). 58 % vseh anketiranih meni, da je največ možnosti za razvoj turizma v doživljajskem turizmu (adrenalinski turizem, kreativni turizem, produkti raznih organizacij, mladinski turizem, festivali...). Manj kot četrtina (24 % vseh anketiranih) meni, da je največ možnosti za razvoj turizma v izkoriščanju naravnih danosti, v reki Dravi.

V naslednjem vprašanju sva učence in dijake vprašali, katera organizacija skrbi za promocijo in razvoj turizma v Ormožu. 64 % vseh anketiranih je zapisalo, da odgovora ne pozna. Samo 29 % anketiranih je zapisalo, da za promocijo in razvoj turizma skrbi TIC Ormož, od tega je 34 % anketiranih iz Gimnazije Ormož.

Anketirane sva vprašali, ali so zadovoljni z dosedanjo ponudbo za mlade, ki jo ponuja mesto Ormož.

Tabela 8: Ali si zadovoljen z dosedanjo ponudbo za mlade, ki jo ponuja mesto Ormož?

	DA.	NE.
OŠ Ormož	16	14
OŠ Ivanjkovci	23	0
OŠ Miklavž pri Ormožu	7	4
Gimnazija Ormož	8	7

Večina (68 %) je s turistično ponudbo zadovoljnih. Najbolj so s turistično ponudbo zadovoljni na OŠ Ivanjkovci (29 % vseh anketiranih), najmanj na OŠ Ormož (20 % vseh anketiranih). S turistično ponudbo niso zadovoljna dekleta (20 % vseh anketiranih), najmanj so zadovoljna dekleta na OŠ Ormož.

Glede na to, da raziskujemo mladinski turizem, sva v dvanajstem vprašanju anketirane vprašali, ali je mesto Ormož primerno mesto za mlade in zabavo. V trinajstem vprašanju sva anketirane vprašali, kje vidijo največji potencial za razvoj turizma v občini Ormož. Anketiranim sva ponudili več možnosti. Ker sta ti vprašanji povezani, sva njuno analizo združili.

	Ali meniš, da je mesto Ormož primerno mesto za mlade in zabavo.		Kje vidiš največji potencial za razvoj turizma?							
			pohodništvu		kolesarstvu		taborjenju		počitnikovanju	
	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
OŠ Ormož	19	10	18	12	25	5	19	11	21	9
OŠ Ivanjkovci	22	1	17	6	23	0	6	17	6	17
OŠ Miklavž pri Ormožu	10	1	6	5	9	2	4	7	5	6
Gimnazija Ormož	14	1	15	0	15	0	8	7	8	7

Na vprašanje, če mislijo, da je Ormož primerno mesto za mlade in zabavo, ki je bilo najino dvanajsto vprašanje, je 84% vseh anketiranih odgovorilo, da je Ormož primerno mesto za mlade in zabavo. Samo 16 % anketiranih v mestu Ormož ne vidi primernosti za mlade in zabavo, od tega 77 % anketiranih iz OŠ Ormož, tukaj so manj optimistična dekleta.

Zanimalo naju je, kje vidijo anketirani največji potencial za razvoj turizma v Ormožu. Anketirani so imeli danih več možnosti. Večina (90 % vseh anketiranih) je odgovorila, da vidijo največji potencial za razvoj turizma v kolesarstvu. Na drugem mestu je pohodništvo (77 % vseh anketiranih), sledi taborjenje (53 % vseh anketiranih) in počitnikovanje (51 % vseh anketiranih).

V zadnjem vprašanju, ki sva ga v anketnem vprašalniku zastavili, so anketiranci zapisali svoje želje o tem, kaj bi v Ormožu zgradili, organizirali ali postavili. Največ anketiranih (33 %) je predlagalo postavitve adrenalinskega parka, 13 % anketiranih predlaga več prireditev, festivalov in koncertov. Odstotek je enak predlogu za organizacijo prostora za druženje. Sledita predloga o postavitvi trgovin in McDonalda (oba po 10 %). Prostor za motokros si želi 7 % anketiranih. Zadnja dva predloga sta postavitve Starbucks in prostora za paintball.

4.3 ORMOŠKA ŠOLSKA TURISTIČNA POT

V želji mladim bolj približati naravne, družbene in kulturne znamenitosti Ormoža sva pripravili predlog ormoške turistične poti za mlade. Predlog sva predstavili gospe Mojci Gorjak, vodji TIC-a. Bila je zelo vesela našega predloga. Povedala je, da so sami pred leti že delali na tem področju, a je žal ostalo pri ideji.

Pot začnemo v parku pred gradom, kjer se seznanimo s pomembnimi Ormožani. Ogledamo si arheološko zbirko in notranjost gradu. Svojo pot nadaljujemo v Ormoški park, mimo stare šole na Hardeku do cerkve sv. Jakoba in Kerenčičevega trga do degustacijske dvorane podjetja P&F, kjer si poleg dvorane ogledamo tudi vinsko klet. Pot nadaljujemo ob reki Dravi in Ormoškem jezeru ter končamo v Ormoških lagunah.

Svojo pot začnemo v spominskem parku pred gradom, kjer se seznanimo s pomembnimi Ormožani.

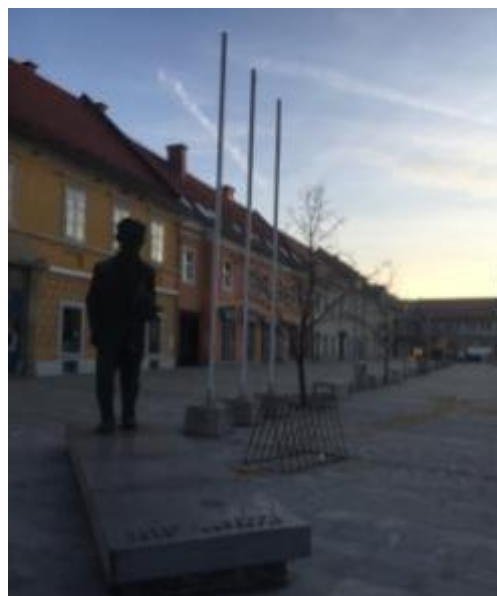
Fotografija 1: Šola na Hardeku (foto R. Bobnarič)

Fotografija 2: Spominski park pred Ormoškim gradom (foto: M. Klajderič)

Fotografija 4: Ormoški park (foto: M. Klajderič)

Fotografija 3: Kerenčičev trg s kipom Jožeta Kerenčiča (foto: M. Klajderič)

Fotografija 6: Ormoške lagune (foto: M. Klajderič)

Fotografija 5: Vodni bivoli v Ormoških lagunah (foto M. Klajderič)

5 DISKUSIJA

Ob raziskovanju smo se veliko naučili o zgodovini našega domačega kraja. Osmislili smo to, kar počnemo pri pouku, ko gremo na sprehod po Ormožu ali se orientiramo na terenu pri pouku geografije, si pri pouku zgodovine ogledamo stalno zbirko v Ormoškem gradu ali se sprehodimo do lagun pri pouku naravoslovja ali na športnem dnevu.

Ormoški grad so obiskali vsi anketirani (100 %), predvidevava, da je to povezano s številnimi prireditvami, ki jih vse šole skupaj prirejamo v Ormožu in dnevi dejavnosti, ki jih izvajamo v domačem kraju. Bili sva presenečeni, da anketirani ne poznajo Kerenčičevega trga (19 %) glede na decembrske in pustne prireditve na Kereničevem trgu. Majeričevo kopališče je bilo v preteklosti zelo pomembno. Žalosti naju dejstvo, da je večina učencev OŠ Ormož Majeričevega kopališča še ni obiskala (57 %). Res pa je, da so od nekdanj bleščečega Majeričevega kopališča danes ostale le še ruševine. Glede na rezultat ankete so kolesarske poti med anketiranimi zelo neznane, posebej Vinska kolesarska pot in Prijazna kolesarska pot. To sva izpostavili tudi na TIC-u in povprašali, kaj oni menijo, zakaj so kolesarske poti med anketiranimi dokaj neznane. Gospa Mojca Gorjak nama je povedala, da se zavedajo problema nepoznanosti kolesarskih poti, da se na tem področju veliko dela in da bodo v kratkem vzpostavili spletno stran z vsemi potrebnimi informacijami za kolesarje. V okviru evropskih projektov delajo tudi na vzpostavitvi kolesarske infrastrukture in ponudbe za kolesarje, tudi v Ormožu. Najbolj obiskana naravna znamenitost je Ormoški park. Predvidevava, da je to zaradi športnih aktivnosti, ki jih izvajajo šole in dneva Evrope, ki se vsako leto izvaja na Grajski pristavi, ki leži v neposredni bližini parka.

Ormož velja za zaspano mesto, kjer se nič ne dogaja. A temu ni tako. V kratkem začnejo s promocijo večletnega dela na vzpostavitvi destinacijske znamke Jeruzalem – Slovenija. Posneli so veliko promocijskega materiala, ki je tik pred javno predstavitvijo. Zelo sva veseli, da se na področju turizma premika, tudi z vzpostavitvijo znaka kakovosti Jeruzalem - Slovenija. Anketirani (94 %) so prepričani, da ima Ormož možnosti za razvoj turizma na številnih področjih. Večina (71 %) vidi možnosti za razvoj turizma v izpostavljanju kulturne dediščine (vinogradništvo, kulinarika, grad,...) in doživljajskem turizmu, adrenalinski turizem, kreativni turizem, produkti raznih organizacij, mladinski turizem, festivali... (58%).

V okolici Ormoža imamo degradirano območje –glinokop. Zanimalo naju je, kaj bi mladi postavili v to degradirano območje. Ugotovili sva, da si večina (65 %) anketiranih želi adrenalinski park. To sva tudi povedali gospe Mojci Gorjak, ki je obljubila, da bo ta predlog prenesla gospodu županu. Mladi si želijo prostor za druženje, ki ga pa dejansko že imamo. Mladinski center je v Ormožu zelo aktiven, a mi se tega ne zavedamo. Nudijo številne aktivnosti, ki pa jih najini vrstniki očitno ne obiskujejo. Če bi jih, bi vedeli, da jim Mladinski center nudi prostor za druženje.

Na koncu sva oblikovali šolsko turistično pot, s katero želiva pri najinih vrstnikih spodbuditi zanimanje za lokalne znamenitosti. Kot je rekla gospa Mojca, vsak domačin mora biti najprej promotor svojega kraja in lokalnih znamenitosti. Mladi menijo, da je Ormož primerno mesto za mlade in zabavo (84 %) – to pomeni, da vidijo prihodnost v domačem kraju. To je zelo pomembno za razvoj našega kraja in njegove čudovite okolice.

6 ZAKLJUČEK

Turizem je zelo pomembna turistična dejavnost, ki v Sloveniji pridobiva na pomenu. Mladi danes radi potujemo v tujino. Pomembno pa je, da poznamo svojo domovino in lokalno okolje. Ob prebiranju literature smo spoznali, da imamo v našem domačem kraju številne zgodovinske, družbene in naravne spomenike, ki jih mladi premalo poznamo. V naši raziskovalni nalogi smo izpostavile naslednje turistične danosti: zgodovinske in kulturne znamenitosti Ormoža (ormoški grad, cerkev sv. Jakoba, Vinsko klet Ormož, Kerenčičev trg, Majeričevo kopališče, Prijazno kolesarsko pot, Vinsko kolesarsko pot, Dravsko kolesarsko pot), znamenite Ormožane (dr. Otmara Majeriča, Jožeta Kerenčiča, Stanka Vraza, Franca Ksavra Meška, Ivana Jožefa Tomažiča, Božidara Borka, Rudo Jurčeca, Erno Meško in Marka Bezjaka), običaje, praznike in prireditve (Martinovanje, Ormoški fašenk) ter naravne znamenitosti (Ormoške lagune, Ormoško jezero, Ormoški park).

Naše raziskovalno delo so vodila raziskovalna vprašanja, v katerih smo želeli ugotoviti, kaj bi mladi (od 15. do 19. leta starosti) ob obisku Ormoža pokazali svojim prijateljem, katere znamenitosti, prireditve, dogodke mladi poznajo, obiskujejo, kako v mladih zbuditi zanimanje za dogodke v mestu in za udeležbo na njih.

V anketnem vprašalniku smo osnovnošolce in srednješolce vprašali, katere kulturne in naravne znamenitosti so že obiskali. Ugotovili smo, da je med anketiranimi najbolj obiskana kulturna znamenitost v Ormožu Ormoški grad (100 % vseh anketiranih), sledijo Kerenčičev trg (82 % vseh anketiranih), Vinska klet Ormož (77 % vseh anketiranih), cerkev Sv. Jakoba (62 % vseh anketiranih), Dravska kolesarska pot (43 % vseh anketiranih), Majeričevo kopališče (34 % vseh anketiranih), Vinska kolesarska pot (26 % vseh anketiranih) in Prijazna kolesarska pot (14 % vseh anketiranih). Prav vsi anketirani so zapisali, da so Ormoški park že obiskali. Odstotek anketiranih, ki so obiskali Ormoške lagune in Ormoško jezero, je 67 %. Primerjava rezultatov vseh osnovnošolcev in gimnazijcev je pokazala, da so si gimnazijci večino kulturnih in naravnih znamenitosti že ogledali (razen kolesarskih poti), medtem ko je med osnovnošolci visok delež odgovorov, ki kaže na to, da so mnoge kulturne in naravne znamenitosti Ormoža zanje še neobiskane. S tem potrjujemo prvo hipotezo, ki pravi, da gimnazijci pogosteje obiskujejo kulturne in naravne znamenitosti Ormoža kot osnovnošolci.

V tretji hipotezi nas je zanimalo, ali so anketirani mladi zadovoljni z dosedanjo ponudbo dogodkov za mlade v mestu Ormož. Večina (68 %) je s turistično ponudbo zadovoljna. Zaradi množičnega odhajanja mladih iz Ormoža, nas je zanimalo, ali mladi, zajeti v raziskavo, razmišljajo o tem, da bi v prihodnosti ostali v Ormožu. Rezultati anketnega vprašalnika so pokazali, da je več kot tri četrtine vse anketirane mladine (84%) odgovorilo, da je Ormož primerno mesto za mlade in zabavo. Ti vidijo največ potenciala za razvoj turizma v Ormožu v kolesarstvu (90 %), na drugem mestu je pohodništvo, sledita taborjenje in počitnikovanje. S tem se potrjuje tudi naša druga hipoteza, ki je predvidevala, da mladi (15–19 let) vidijo možnosti razvoja v turizmu v mestu Ormož. Največ anketiranih (71 %) vidi največ možnosti za razvoj turizma v izpostavljanju kulturne dediščine (vinogradništvo, kulinarika, grad,...). 58 % vseh anketiranih meni, da je največ možnosti za razvoj turizma v doživljaljskem turizmu (adrenalinski turizem, kreativni turizem, produkti raznih organizacij, mladinski turizem, festivali...). Manj kot četrtina (24 %) meni, da je največ možnosti za razvoj turizma v izkoriščanju naravnih danosti, v reki Dravi. S temi ugotovitvami ovržemo tretjo hipotezo, v kateri smo predvidevali, da mladi niso zadovoljni z dosedanjo ponudbo za mlade, saj sta dobri dve tretjini anketiranih zadovoljni.

Zanimivost naše raziskave so predlogi anketirancev, s katerimi bi oživili mesto Ormož in dogajanje v njem. Želijo si postavitev adrenalinskega parka, še več prireditev, festivalov in koncertov ter prostor za druženje. Slednje nas preseneča, saj tak prostor obstaja v mladinskem centru, vendar tja ne zahajajo. V

manjšem odstotku so se pojavile tudi naslednje ideje McDonalds, prostor za motokros, Starbucks in prostor za paintball.

Ugotovili smo, da se mladi od 15 do 19 let v Ormožu zanimajo za športne dogodke, koncerte, zabave in kino večere. Kulturno zgodovinske znamenitosti obiskujejo s šolo, naravne s šolo in družino, zelo malo pa sami. Pozitivno je, da je med mladimi od 15 do 19 let večina prepričanih, da v Ormožu obstajajo možnosti za razvoj turizma in z njim povezane dejavnosti. Možnosti za razvoj turizma vidijo v doživljajskem turizmu in izpostavljanju kulturne dediščine. Poleg tega je velik turistični potencial v kolesarjenju, pohodništvu. Naša raziskava je pokazala, da so kolesarske poti še zelo neznane, zato predlagamo več reklame za kolesarske poti; k temu smo v intervjuju spodbudili tudi vodjo TIC-a Ormož, ki je povedala, da v lokalni skupnosti v kratkem načrtujejo izboljšanje spletne strani z vsemi informacijami o možnih kolesarskih poteh.

Naša naloga prinaša pomemben prispevek k razvoju turizma v našem kraju s tem, da bomo po Ormožu oblikovali kratko učno pot, ki bo dostopna vsem in jo bo možno prehoditi v kratkem času, tako da bodo otroci v šolski uri ali dveh spoznali bogastvo Ormoža. Pot se bo začela v parku pred gradom, kjer se bodo mladi in tudi ostali obiskovalci seznanili s pomembnimi Ormožani, vodila bo v notranjost gradu, kjer si bo možno ogledati tudi arheološko zbirko. Pot se bo nadaljevala v Ormoški park, nato pa mimo stare šole na Hardeku, cerkve svetega Jakoba, Kerenčičevega trga in degustacijske dvorane podjetja P&F, kjer si bo možno ogledati tudi vinsko klet. Zaključila se bo z ogledom reke Drave, Ormoškega jezera in Ormoških lagun. Učno pot bomo vključili tudi redni učni proces učencev OŠ Ormož. Pripravili bomo učni delovni list, s katerim bodo učenci usvajali cilje učnega načrta, in tako raziskovali dediščino Ormoža. Našo učno pot bo TIC Ormož vključil v turistično ponudbo, in tako spodbujal mlade k raziskovanju zgodovine Ormoža, njegovih turističnih, naravnih in kulturnih znamenitosti.

7 LITERATURA

- Ormož, sonce Prlekije, Občina Ormož, 2012.
- Krajevni Leksikon Slovenije, DZS, Ljubljana 1995.
- Slovenski etnološki leksikon, Mladinska knjiga, 2004.
- Vodnik po kulturni in naravni dediščini Občine Ormož, Veritas, 1998.
- Osebnosti: veliki slovenski biografski leksikon: od M do Ž, Ljubljana, 2008.
- Šolska kronika OŠ Ormož, 2017/18.
- Nemanič, Ivan: Utrinki iz zgodovine mesta Ormoža ob dokumentarnem filmu iz leta 1935. Ormož skozi stoletja IV (ur. Peter Pavel Klasinc). Ormož: Skupščina občine, 1993.
- Erna Meško: Še vi vam rada povedala, Mohorjeva Družba, 1992.
- Julija, Fric, Nika Polič in Ana Škorjanec, Vojna za Slovenijo in ormoški devetošolci, raziskovalna naloga, Ormož, 2015.
- <https://visitjeruzalem.com/sl/ogledi-degustacije-0/vinska-klet>.
- <https://www.ormoz.si/files/other/news/98/151141Zasnova%20kolesarske%20mre%C5%BEe.%20Ormo%C5%BE%2014nov2018.pdf>.
- <https://dravabike.si/>.
- <https://pmpo.si/zbirkeinrazstave/spomeniki-pred-gradom/>.
- <http://www.travel-slovenia.si/slo/joze-kerencic/>.
- <http://www.pomurci.si/osebe/vraz-stanko---/586/>.
- <http://www.spodnjepodravci.si/osebe/keren%C4%8Di%C4%8D-jo%C5%BEe/284/>.

PRILOGA 1: Anketni vprašalnik o turizmu v Ormožu

Sva Urška Pleger in Melani Klajderič, učenki 9. a razreda OŠ Ormož, in delava raziskovalno nalogo z naslovom Mladi in turizem v Ormožu. Z anketnim vprašalnikom želiva preveriti, kako dobro mladi sploh poznajo turistične znamenitosti Ormoža in česa si želijo na področju turizma.

1. Katere kulturne znamenitosti Občine Ormož si že obiskal/-a? (Obkroži.)

- Ormoški grad.	DA	NE
- Mladinski center.	DA	NE
- Cerkev sv. Jakoba.	DA	NE
- Vinska klet Ormož.	DA	NE
- Kerenčičev trg.	DA	NE
- Majeričevo kopališče.	DA	NE
- Prijazna kolesarska pot	DA	NE
- Vinska kolesarska pot	DA	NE
- Dravska kolesarska pot	DA	NE
- Ormoška planinska pot	DA	NE
- Drugo: _____.		

2. Katere naravne znamenitosti Občine Ormož si že obiskal/-a? (Obkroži.)

- Ormoške lagune.	DA	NE
- Ormoško jezero.	DA	NE
- Ormoški park.	DA	NE
- Drugo: _____.		

3. S kom si obiskal/-a te znamenitosti? (Obkroži.)

- Sam.
- Z družino.
- S šolo.
- S prijatelji.
- Drugo: _____.

4. Katerih mladinskih dogodkov se udeležuješ (možnih je več odgovorov)?

- A Potopisnih predavanj.
- B Kulturnih dogodkov in prireditev.
- C Koncertov/»žurov«.
- D Izobraževanj/seminarjev/delavnic.
- E Propagandnih aktivnosti.
- F Kino večerov.
- G Javnih razprav in tribun.
- H Športnih dogodkov.
- I Drugo (napiši)_____.

5. Kaj bi ti naredil/-a ali postavil/-a v glinokopu?

- Kopališče
- Dirkališče
- Adrenalinski park.
- Trgovine
- Drugo: _____

6. V Ormožu živijo oz. so živeli številni pomembni ljudje. Prosim, da označiš, kako dobro poznaš spodaj našteje osebnosti. (1– nikoli slišal, 2 – omenjali smo ga v šoli, 3 – omenjali smo ga doma, 4 – o njem sem bral/-a ali slišal/-a v medijih).

Lestvica / Znani Ormožanci	1 nikoli slišal	2 omenjali smo ga v šoli	3 omenjali smo ga doma	4 njem sem bral/-a ali slišal/-a v medijih
Marko Bezjak	1	2	3	4
Jože Kerenčič	1	2	3	4
Dr. Otmar Majerič	1	2	3	4
Stanko Vraz	1	2	3	4
Franc Ksaver Meško	1	2	3	4
Ivan Jožef Tomažič	1	2	3	4
Božidar Borko	1	2	3	4
Ruda Jurčec	1	2	3	4
Erna Meško	1	2	3	4

7. Meniš, da je Ormož turistično razvito mesto?

DA   NE

8. Ali meniš, da v Ormožu obstajajo možnosti za razvoj turizma in z njim povezanih dejavnosti?

DA   NE

9. Kje vidiš največ možnosti za razvoj turizma?

- a) V gostinstvu.
- b) V doživljajskem turizmu (adrenalinski turizem, kreativni turizem, produkti raznih organizacij, mladinski turizem, festivali ...).
- c) V izkoriščanju naravnih danosti (reka Drava ...).
- d) V izpostavljanju kulturne dediščine (vinogradništvo, kulinarika, grad ...).
- e) Drugo: _____.

10. Katera organizacija skrbi za promocijo in razvoj turizma v Ormožu?

_____

11. Ali si zadovoljen z dosedanjo ponudbo za mlade, ki jo ponuja mesto Ormož?   DA   NE

12. Meniš, da je mesto Ormož primerno mesto za mlade in zabavo?   DA   NE

13. Ali meniš, da v Občini Ormož obstaja potencial za razvoj mladinskega turizma v:

- pohodništvu	DA	NE
- kolesarstvu	DA	NE
- taborjenju	DA	NE
- počitnikovanju.	DA	NE

14. Kaj si želiš, da bi v Ormožu uredili, organizirali, zgradili za mlade?

Hvala za sodelovanje.